

Újra itt a szüret!

Már ahol lesz szüret. Pedig ez az év igen jól indult, mondták a szőlősgazdák. De bekövetkezett az, amit Tömörkény István a maga szögedi módján és igazán így fogalmazott meg: „Minden közt, ami csak terem, legtovább hál kint az ég alatt a szőlő – mondja minden évben a kapás.”

Valóban, a szőlő van legtovább kitéve az időjárás lehetetlenségeinek, s ez a júliusi vihar most alaposan betett neki. Mindenki mentette a menthetőt, de van, akinek nem sikerült. Egy barátom Bocsár felé lakván, minden évben a neve napján (Szent István ünnepe) kis összejövetelt rendez a szőlőjében, s felhúzzunk egyfém sasmadarat, hogy elijessze a seregélyeket. Utána iszunk egy jót a tavalyi termésből. Most is meghívtott, de szomorúan mondta, a sas a földön marad, egyszerűen semmi nem maradt a szőlőből. Valóban így történt, magam néztem végig azt a pár sort. A seregélyek se reménykedjenek az idén arróléle.

Mindenesetre furcsa vihar volt, érdekes irányban jött-ment, van, aki szerencsésen megúsza, van, aki kétségbeesett erővel próbálta újra életre hozni a tőkét, s az ilyenkor szokásos mód-szerekkel valamit menteni még.

Korai persze még félrevern a harangokat a vihar miatt (előtte kellett volna!), most a füredi gazdákon a sor, hogy – bízva önmagukban, tudásukban – a lehető legjobban jöjjenek ki ebből a helyzetből. Vagyis én mint borívó, aggódom és reménykedem. Segíteni nem sokat tudok, de azért bizakodom: jön a szeptemberi hétvégék egyike, s újra mehetek szüretelni. Azt mondják a barátaim, nagy munkára ne számítsak, de lesz valamennyi. Aminek kicsit örülök is, mert rendszerint beállítanak egy hosszú sor végére reggel, s délután is még csak a sor közepén tartok. (Általában a pálinka is lassítja az embert.)

Jókedv, bizakodás, szüret – vagyis nem adjuk fel. Korábban keljen az fel, aki a füredi szőlősgazdát meg akarja ijeszteni. (Pedig sokan próbálják...)

Praznovszky Mihály

Átadták a Quasimodo-díjat

Marno János vehette át idén a Nobel-díjas költőről elnevezett elismerést

Oláh András külön-díjban részesült, míg Julian Kornhauser lengyel költő a frissen alapított, életműért járó Balaton-díjat kapta. A díjazott versek száz szerző kétszáz műve közül bizonyultak a legjobbnak.

A 67 éves, József Attila-díjas, posztavantgárd költő, Marno János A dal című költeményéért kapta meg a fődíjat. Költeménye egy végső állapotrajz, amelyben egy „fagyott hús színű” ember áll előttünk.

A 24. alkalommal megrendezett nemzetközi költőversenyen ezúttal egy különdíjat osztottak ki, amelyet Oláh András vett át a Monológ című verséért.

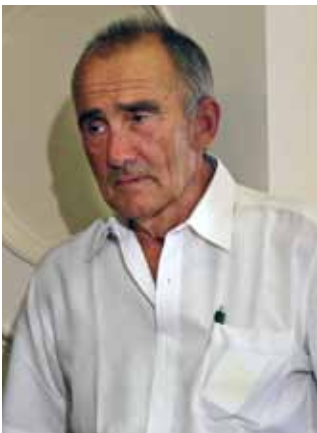
A Quasimodo Alapítvány egy új díjat is alapított, a Balaton-díjat csak külföldi alkotó kaphatja egy egész életmű elismeréseként. A Szőcs Géza, Szörényi László és Arnaldo Dante Marianacci összetételű zsűri idén Julian Kornhauser lengyel költőnek ítélte oda a díjat. A költő súlyos egészségi állapota miatt nem lehetett jelen a gálán.

Oklevelet kapott: Sztanó László, Csontos János, Gyukics Gábor, Gyimesi László, Bíró Tímea, Kálnay Adél, Payer Imre, Pintér Lajos, Zsávolya Zoltán és Csendes Toll (Jász Attila).

A hagyományoknak megfelelően átadták a Bertha Bulcsu-emlékdíjat is. A meghívásos pályázat különdíját Bodosi György kapta. A díjkiosztó előtt

Marno János, a Quasimodo-emlékdíjas költő (balra), Bóka István polgármester és Paczolay Péter római magyar nagykövet a díjátadón

Salvatore Quasimodo Nobel-díjas költőnek a Tagore sétányon álló emlékfájánál tartottak megemlékezést, ahol Gian Luca

Borghese, az Olasz Kultúrintézet igazgatója mondott ünnepi beszédet.

– Nemcsak Salvatore Quasimodóra emlékezünk most, a kortárs versírást ünnepeljük, üdvöztük, hogy 2016 gyötrelmes világában is még mindig születnek versek. A költészet nagyon fontos, a magyarok ezt jól tudják, jobban, mint mások – mondta Borghese.

Az Anna Grand Hotelben rendezett gálán őexc. Paczolay Péter római magyar nagykövet hangsúlyozta: az olasz–magyar kapcsolatok jelentős építőköve a Quasimodo költőverseny.

Bóka István polgármester kiemelte, a város évről évre hitet tesz a költészet fontossága mellett, erről szól a költőverseny, amelyen, ezúttal egy nemzetközi díjat is kiosztottak.

A díjnyertes verseket Oberfrank Pál színművész olvasta fel, zárásként pedig Daniello Mascetti zongoraművész adott kisebb koncertet.

A költőversenyt ezúttal is kötetbemutatók, irodalmi rendezvények kísérték.

(Folytatás a 3. oldalon.)

TARTALOM

Lemaradó Balaton-régió

A Balaton-régió folyamatosan veszít relatív fejlettségi pozíciójából, gazdasági potenciálja csökken.

5. oldal

Szeptemberi szőlőszemle

A szőlők szenvedték meg legjobban a szokatlan vihart. A leveleket teljesen elverte, s gyakorlatilag a teljes füredi szőlőtermés megsemmisült.

6. oldal

Romantikus Reformkor

Hétvége a kulturális kalandok, korabeli vigasságok és a gasztro-nómia jegyében szeptember 16–18-án.

7. oldal

Füredi História

A helytörténeti folyóirat legújabb, 2016/2. száma érdekes írással, 48 oldalon jelent meg.

9. oldal

Olimpiai vitorlássiker

Érdi Mária élete első olimpiáján a 14. helyet szerezte meg a Laser Radial hajóosztályban.

11. oldal

Sztárok a Vaszary Galériában Kortalan elegancia

Soha ennyi látogató nem volt még a Vaszary Galériában. Rippl-Rónai életművet átfogó kiállítását egy hónap alatt több mint ötezren látták, de Vasarely geometrikus absztraktjai és a különleges irodalmi tárlat iránt is akkora az érdeklődés, hogy meghosszabbították mindkét kiállítás nyitvatartási idejét.

Szinte példa nélküli, hogy egy vidéki galériában egymással párhuzamosan négy jelentős kiállítás legyen látható. A Vaszary Galériában most ez a helyzet állt elő, a tárlatok korokat, stílusokat és ízléseket ívelnek át.

A nemzetközi szinten is az egyik legjegyzettebb magyar képzőművész, Rippl-Rónai József Komor rajzosság – Derűs festőiség című, nagyszabású tárlatán az alkotó több remek-

műve is szerepel. Nyomon követhetjük, a francia korszak komor, fekete képeitől hogyan jutott el Rippl-Rónai az erős, színekben tobzódó, úgynevezett kukoricás festményekig, majd az élete utolsó szakaszára jellemző, éteri női alakokat ábrázoló rajzokig.

A modern magyar festőművészet egyik nagy klasszikusa igazi húzónévként bizonyul, a Vaszary Villában eddig egyetlen kiállítást sem övezett ekkora érdeklődés. Újdonság az is, hogy a nyolcvan képet felvonultató kiállítás mellett a galéria ajándékboltjában is nagy a forgalom, vizsnek mindent, a jegyzetfüzetből a táskákig, amelyeken Rippl-Rónai-festmények láthatók.

Szintén a galériában január elejéig látogatható Victor Vasarely Szerigráfiai, multiplikák című kiállítása.

A 20. század egyik legismertebb alkotójának, az op-art, a

kinetikus és a geometrikus absztrakt művészet irányadó képviselőjének tárlata iránt is élénk az érdeklődés. Vasarely vizuális kísérletei olyannyira vonzzák a látogatókat, hogy két hónappal meghosszabbították a budapesti Vasarely Múzeum gyűjteményéből válogató kiállítást.

Az írásbeliséggel, az irodalommal lezámoló különleges tárlat, a Képbe zárt írások a galéria tetőterében kapott helyet.

Írás és kép egymáshoz való viszonyát, az olvasás és megértés, illetve az elsősorban az érzékekre ható vizualitás közötti különbségeket firtatja a Vaszary Galériában látható kiállítás. A szavak mögötti valódi tartalom tárulhat fel, ha szakítva a konvencionális megértési receptekkel, csak úgy a maga természetességében rácsodálkozunk a grafikákra.

(Folytatás a 3. oldalon.)

Zoób Kati nyár végi szabadtéri nagy bemutatójával a harmincas, negyvenes generáció mellett a húszéveseknek is üzent a divattervező Balatonfüreden. A letisztult szabásvonalak, a színvariációk, a sárgák, az előkelő mély tónusok közül mindenki megtalálhatja az alkátának megfelelőt. A kortalan elegancia újra elbűvölte az immár társasági eseménnyé vált divatbemutatót a közönséget

BFN

Szilárd erkölcsi alapok

Átadták a Balatonfüred Város Díszpolgára és a Balatonfüred Városért kitüntetés

Szent István Európa egyik legrégebbi államát alapította meg, olyan erkölcsi alapokkal, amelyek ma is stabilak – mondta beszédében Konrád Károly. Az ünnepségen átadták a város kitüntéseit.

– Következetes és bölcs uralkodó volt, aki mindvégig megőrizte a nemzet függetlenségét. Lelkesítsen minket Szent István példája, ami azt mutatja, hogy van miből és mire építkoznünk. Bizakodók lehetünk, együtt egy alkotó, erős, hittel teli országot építhetünk – fogalmazott ünnepi beszédében Konrád Károly parlamenti államtitkár.

A magyar állam alapítására és Szent István királyra emlékeztek a városban, ünnepi szentmisét tartottak a katolikus és a református templomban. A városháza terén rendezett ünnepségen a hagyományoknak megfelelően átadták a Balatonfüred Város Díszpolgára kitüntető címet, amelyet idén Zettwitz Sándor vehetett át.

Zettwitz Sándor az orvosi diagnosztikai eszközök gyártásával foglalkozó 77 Elektronika Műszeripari Kft. ügyvezető igazgatója. A harminc éve alapított cég a világ mintegy kilencven országába exportálja termékeit. Zettwitz Sándor balatonfüredi kötődése a 70-es évek elejére nyúlik vissza, azóta tölti itt szabadideje nagy részét. Családjával nyolc hektár szőlőt is vásárolt, és megalapította a

Zettwitz Sándor és Varga János a nemzeti ünnepen

Zelna borászatot. Több kulturális rendezvény kezdeményezője, ötletadója, ilyen például az Anna-bál kísérendezvényeként minden évben megrendezett Operafüred. Rendszeres mecénása a város kulturális életének, támogatja a sportéletet is. 2007-ben Kiss Ernő-díjjal tüntették ki, 2008-ban a Balatonvin Borlovagrend tagjává választották, tavaly pedig megkapta a Balatonfüred Kulturális Nagykövete címet. Szakmai életútjának elismeréseként adományozta számára a város a Balatonfüred Város Díszpolgá-

ra kitüntető címet – hangzott a laudáció.

Az ünnepségen átadták a Balatonfüred Városért kitüntetés is, amelyet a város érdekében kifejtett munkája elismerésül Varga János vehetett át.

Varga János 1984-ben nyitotta meg Balatonfüreden a Tagore sétányon öt asztalból álló kisvendéglőjét, a Borcsa éttermet, amelyet azóta következetes munkájával, magas színvonalú szakmai tudásával országosan is ismert és elismert étteremmé fejlesztett. Nevéhez fűződik a műemlék épületben működő

Blaha Lujza Hotel és Étterem, valamint a színvonalas Balázs-villa panzió is, melyek szintén ismert és kedves helyei a füredieknek, illetve az idelátogató vendégeknek. Egész évben működő éttermeiben gyakran ad helyet kulturális, hagyományörző, társadalmi és irodalmi esteknek, szálláshelyein pedig magas színvonalon látja vendégül a város vendégeit. Elkötelezett lokálpatriótaként, kiváló szakemberként ápolja és öregbíti a város hazai és nemzetközi elismertségét – szölte a laudáció.

Martinovics Tibor

Füredi az év főépítésze

András István, a város főépítésze kapta a szakma legrangosabb díját.

András István balatonfüredi és Varga Csaba nagymarosi főépítész vehette át idén Az Év Főépítésze-díjat a XXI. Országos főépítész konferencián Kecskeméten.

Az Országos Főépítész Konferencia által adományozott elismerések laudációjában kiemelték: András István két évtizedes főépítész munkássága alatt a korszerű urbanisztikai elvek gyakorlati megvalósításával, a helyi társadalom és a civil szervezetek bevonásával segítette Balatonfüred mai arculatának kialakítását.

A főépítész életműdíjat Rátkai Attila egri főépítésznek ítelték oda.

A Magyar Urbanisztikai Társaság a települési Hild János-díjat nagyvárosi kategóriában Józsefváros, középvárosi kategóriában Kisújszállás, míg kistérségi kategóriában Tihany önkormányzatának ítélte.

A XXI. Országos Főépítész Konferencia – amelynek témája idén a szecesszió, az arányos fejlődés és az építészet joga – az ország mintegy százhetven szakemberének részvételével zajlik. A főépítész szakma díjait tizenhetedik alkalommal adták át.

Martinovics Tibor

Biztonságos készpénzfelvétel

A bankkártyák védelmére, valamint a pénzfelvétellel kapcsolatos hasznos információkra hívta fel a figyelmet a Balatonfüredi Rendőrkapitányság.

A kapitányság körzeti megbízottja, Jánka István címzetes rendőr zászlós rendészeti fakultációs diákokkal Balatonfüreden, a Tagore sétányon, valamint az Arácsi utcában lévő ATM automata közelében szólitotta meg a járókelőket.

A beszélgetések során kihangsúlyozták a kártyához tartozó PIN-kód védelmének, valamint a napi limitált felvehető összeg beállításának jelentőségét.

Felhívták továbbá a figyelmet arra, hogy minden egyes tranzakció előtt érdemes ellenőrizni, nem szereltek-e idegen

eszközt az automatára. Elmondták, hogy lopás vagy elvesztés esetén a bankkártyát a kibocsátó pénzintézetnél haladéktalanul le kell tiltatni.

Az érdeklődők részére továbbá átadták a Nemzeti Bűnmegelőzési Tanács támogatásával készült, Bankkártyával is biztonságban! című kiadványt, amely további hasznos információkat tartalmaz a bankkártya, valamint az automaták biztonságos használatára vonatkozóan.

BFN

Elismerés Koczor Kálmánnak

Augusztus 20-a alkalmából a magyar borok hírnevének öregbítése mellett a magyar borászszakma összefogásában és képviselésében is jelentős szakmai és társadalmi munkája elismeréseként a Magyar Érdemrend Lovagkeresztje kitüntetés adományozta Áder János köztársasági elnök Koczor Kálmánnak, a Balatonvin Borlovagrend elnök-nagymesterének, a Magyarországi Borrendek Országos Szövetsége elnökének. A kitüntetést Konrád Károly országgyűlési képviselő adta át Koczor Kálmánnak

A borágazat élénkíti a balatoni turizmust

Negyvenmilliárdos forrás áll rendelkezésre a borágazat fejlesztésére – hangsúlyozta beszédében Nagy István, a Földművelésügyi Minisztérium parlamenti államtitkára a Balatonfüredi Borhetek nyitóünnepségén.

A kormány megduplázta a jelenlegi EU-s költségvetési ciklus vidékfejlesztési programjának keretében eredetileg előirányozott 20 milliárd forintos összeget – tette hozzá az államtitkár.

A balatonfüredi térséget is érintő tavaszi fagykár, valamint a közelmúltban bekövetkezett jégverés kapcsán Nagy István elmondta: a mezőgazdasági termelők számíthatnak az agrárkár-enyhítési rendszer által nyújtott kárenyhítő juttatásra. Az agrárkár-enyhítési rendszer tagjainak a mezőgazdasági kárait, beleértve a jégesőkárt is, a mezőgazdasági káresemény bekövetkeztétől számított 15 napon belül kell bejelenteniük az MVH honlapján elérhető elektronikus alkalmazáson keresztül. A Kárenyhítési Alapban a 2017. márciusi kifizetésekre rendelkezésre álló – minden idők legnagyobb összegű – 24

Közel 150 ezren vettek részt a számítások szerint az ország leghíresebb borheti rendezvényén

milliárd forintos forrása fedezi a termelők kárenyhítési igényeit – jelentette ki az államtitkár. Arról is szólt, hogy 2018-ra uniós pénzből kiépül a kamara által működtetett országos jég-eső-elhárító hálózat, ami remélhetőleg nagyságrendekkel csökkenti a jégverés okozta károkat.

Nagy István a Balatonfüredi Borhetek rendezvényét az ország turisztikailag is vonzó, kiemelt gasztronómiai rendezvényének nevezte, és örömet fejezte ki annak kapcsán, hogy a Balaton környéki gasztronómia egyre jobban felzárkózik a borászati sikerekhez.

Hazánkban közel 70 ezer hektáron folyik szőlőtermesztés, 70 százalék a fehér és 30 százalék a kék szőlő aránya. A borok közel kétharmada oltalom alatt álló, eredetmegjelölésű borként kerül forgalomba, azaz a forgalmazott hazai borok élel-

miszerjogi szempontból igen magas minőségűek. Magyarországon mintegy 8500 borászati vállalkozás működik, ebből a 300 legnagyobb adja a bortermés 75 százalékát. A magyarok fejtenként kb. 30–32 liter bort fogyasztanak évente, ami növekvő tendenciát mutat. Exportra évi 700 ezer hektoliter körüli mennyiség kerül, amelyből a döntő mennyiség az EU tagországaiba irányul.

FM

BALATONFÜREDI NAPLÓ
Balatonfüred Város Önkormányzatának havilapja

Kiadja a Füred Stúdió Kft.,
8230 Balatonfüred, Kossuth u. 3.
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó: Csorba Kata ügyvezető-főszerkesztő
Telefon: +36(30)216-1768

Fejléc: Pálffy Károly. Fotók: Füred Televízió. Nyomdai előkészítés: PWM Design. Nyomdai munkálatok: Prospektus Nyomda, Veszprém.
Hirdetésfelvétel: +36(30)216-1768. A szerkesztőség jogának tekintve az olvasói levelek megrövidítését.
Az olvasói leveleket az alábbi címre kérjük beküldeni: Balatonfüredi Napló szerkesztősége, Füred Stúdió Kft.,
8230 Balatonfüred, Kossuth u. 3. E-mail: furedtv@furedtv.hu
Lapunk a www.furedtv.hu honlapon is olvasható.

A kortárs versírás ünnepe

(Folytatás az 1. oldalról.)
A méltán népszerű Lyukas-
órával indult a rendezvény.
*Lackfi János, Lator László,
Várady Szabolcs, Lanczkor
Gábor, Tóbiás Krisztián* költők
a holt költők világába kalandoz-
tak el *Kéri Kitty* színművész
közreműködésével. Másnap a
Vaszary kávézó teraszán mutat-
ták be a lengyel költő, *Julian
Kornhauser* ez alkalomra ké-
szült, válogatott verseit tartalma-
zó kötetét. *Zsille Gábor* költő,
műfordító hangsúlyozta: eddig
egyetlen sor sem jelent meg
magyarul a lengyel új hullámos
nemzedékhez tartozó költőtől,
akinek munkássága kiemelkedő
és meghatározó hazájában.
Szombaton irodalmi matiné ke-
retében *Arnaldo Dante Mari-
anacci* Az elme forгатókönyvei
és *Madarász Imre* Amor és én
című könyvét mutatta be *Szöré-
nyi László* irodalomtörténész.
Az alkalomra megjelent a
Tempevölgy folyóirat legújabb
száma is, benne a Quasimodo-
díjas költők verseivel.

Martinovics Tibor

Oláh András, a költőverseny különdíjasa

Marno János

A DAL

Akkor végigmért a tekintetével,
s bőrére kiült a fagyott hús színe,
a húsé, az inaké és a faggyúé,
és az idült alkoholmámoré,
mely kapaszkodóért, kampóért eseng;
a csend pedig egyre növekedett
köztünk, mintha mi magunk nevelnénk fel,
ami ránk szakadt ismeretlenül,
hogy egy nap maga döntse el, szörnyeteg
lett-e belőle, vagy csak nagybeteg,
akitől orvosa, ápolója és
látogatója is elnémul. Egy tárgy
alanyesete. Bársonyzakója
belső zsebében gyöngyház fényű fésű,
fogantyú nélküli. A tudta nélkül
immár semmit nem tehetünk. Szolgái
lettünk úgyszólván, szülei helyett,
egymástól született idegenkedők,
akik nem szívesen esznek egy asztal
mellett. Vagy ha mégis, akkor csak isznak,
mert eltikkadtak a csendet hajszoelván
s kedvelt nótájuk A siralomházban.
Egyszer megütötte a fülüket, s
azóta ebből a dallamból merítenek
kedvet és kedvet a kedvetlenséghez,
mely nem azonos az egykedvűséggel,
mert a dal vallhatja természetének
a kétkedvűséget. Azt isszák némán,
és ivódnak fel, magukban cívódván
egymással, a fészülködés percétől
már szikraesőt jósolható csendbe.

Gyimesi László

HAJÓK JÁRNAK ERRE

Eshetne szó versről, miért esne másról?
Harsány költő-hadunk Füreden viháncol,
Hajók járnak erre, ha nem balról, jobbról,
Új bohócainkhoz az agg bohócoktól.

Bolond zene harsog, de lehet, hogy mégse?
Kőcsillagfény villan a földbe szűrt éjre,
Csillanna az lombra, a száznársú hársra,
De a faszoroknak nincsen szabad ága.

Nincsen hársakon üres ág, egy szálnyi,
Virágé, madaré, mindaz, amit látni,
Itt-ott zsineget vélsz, kötele, akármit,
Vagy a szemed csal meg, vagy a hited ámit.

Hajók járnak erre, ha nem jobbról, balról,
Régi bolondokhoz az új bolondoktól.
Versről lehetne szó, egy eltévedt dalról?
Költő-hadunk fárad, másféle raj flancol.

Gyukics Gábor

XX / XXI

két évszázadban élni
nem semmisség
gondolnád
még a huszadikat
javában
taposva

ti nem tudom mire
én
most arra várok
mikor veszíti el
mágneses erejét
a föld

csodát remélve
lépjük át az időhatárt

Oláh András

MONOLÓG

Meszesán Jenő és Nyina Grigorjevna emlékére

tőled már végleg megvonták a szót
s bár megvívta néhány asszót
maradtál örökre adós
otthonosan menekült ragadós
mint légyapapíron a légy: a semmire nyitott
avarban hentergő mint aki ivott
cirógatott halkán a pillanat
prédának hagytak itt: hátha hat
félbevágott álmok sötét utcáin bolyongsz
szemrehányón köszönt rád a hűvös Omszk
csak gyöngye szédület csak fals iram
mint téli tó ha jég rian
megszólal benned a lármafa
a haldokló hit is mintha ártana
s kerítés – az iszonyatba font –
adja a második pofont
hajótörött vagy ki partot keres
de körül a sok csillag mind veres
a rútság Isten helyére költözött
nem tudtál elférni két ország között
fertőzött eszme éhes kancaként
szökken élvezni sötétben a kéjt
s átrajzolta az álmokat
de hátha mégis rád fogad
a lány ki átadta – ő mi szép –
szürke gyapjúpulóverét
látod a táskásra sirt szemek
onnan is magukhoz intenek
ölel Tatjana Nyina és Mása
vagytok lábnyomok találkozása
az idő benned lassan megtelik
de sok még a kérdés az utolsó reggelig
és örök társként ott a kétkedés
s a díszdobozban a hit – oly kevés –

a versek szikék a versek varratok
bennük mindennap én is meghalok

Csontos János

PÓTVERS

(Világéész és töredék)

Félek, az éhem csillapul,
ezt a félelmet éhezem.
Lelkem az ürbe visszahull,
nem látni, hogyha vétkezem.

A Semmi ága ellazul,
csillag ragyog a Kozmosz ormán.
Lelkem az ürbe visszahull,
nem uralja se kor, se kormány.

Payer Imre

TUDOM, ÉN KERÜLTEM SORRA

Reggeli fényben remegő remény.
Incselkedőn csillogó csillámok.
Fodrok a víztükrön.
Sárga virág, sárga.
Agaskodnak a fák.
Táncolnak a fűszálak.
Ismeretlen füzes haját
összeborzolja egy vidám szélisten.
Zöldebb a zöld.
Beletapad a szemembe.
A földön úgy sétálok, mint hátán
lélegző vadállatnak.
Egy távoli domb, mint ódon sírszentély,
mint a masztaba.
Egyszerre vagyok fiatal és öreg.
Tudom.
Én kerültem sorra.
Pedig nem akartam sorra kerülni.
Emlékszem.
Töppörödött, ficamodott térre.
Mégis volt benne élet.
A mostani álságosan harsány színek,
Mint egy elhagyott
vagy nagyon távolról várakozó ürállomás.
Tudom.
Én kerültem sorra.
Az ég közepén, legmagasabb pontján
megáll a tűzszalagos aranyszekér.
Megmerevedik, megbénul, szétesik.
Szétszóródik az égen, ég alá.
Átmenet nélkül átalakuló áramlás.
Áramlásból átváltás lesz.
Mintha alig, vagy nem is hallható kattanás.
Végtelen égből: habosított gipszfödém.
A levegő pórusaiban
fogaskerekek üzemelnek.
Telnek a napszakok.
Elfedik a halált.
Ha alámerülök,
Megtart egy gyér fényű sáv.
Neon, alumínium. Pattogó lámpatestek –

Bíró Tímea

MINDEN NAPRA EGY CSODA

Hétfő:
Anyát bevitték a kórházba,
ott majd biztos fött ételt fog kapni.

Kedd:
Gombócnak kiskutyái lettek. Apa
holnapután ássa el őket, addig játszhatok velük.

Szerda:
Uzsonnára sajtreszeléket is szórtak
a margarinoskenyérre. Nagyon vigyáztam,
le ne szórjam a földre a napszínű kincseket.

Csütörtök:
Anyát hazaengedték a kórházból. Azt mondták,
nem lehet meggyógyítani, ne fogja bent a helyet.
Nem nagyon értem, de örülök, hogy itthon van
velünk.

Péntek:
Már nem értük el a fényes gyümölcsöket, de
az éjszakai vihar leverte néhány almát
Pali bácsi fájáról, hajnalban összekapkodtam
őket a földről. Pali bácsi
úgyis csak a disznóknak keveri a moslékba.

Szombat:
Apának nincs miből pálinkát venni, minden pénzünk
elment a gyógyszerekre.
Apa ordibál, biztos nagyon szomjas.

Vasárnap:
A templomban még mindig melegebb van, mint otthon.
Ott lehet melegedni.
Néha még fel se melegednek a lábujjaim,
már vége is van a szentmisének.
A pap bácsi mindig be akar mutatni
Istennek, de engem úgy neveltek,
hogy ne álljak szóba idegenekkel.

A Vaszary Galéria kiállításai

(Folytatás az 1. oldalról.)
A kiállítás október 30-ig lá-
togatható, addig a tervek szerint
Háy János író tart majd szub-
jektív tárlatvezetést, és Esterhá-
zy Péterre is emlékeznek, aki-
nek itt látható kultikus rajzlapja,
amelyre lemásolta Ottlik Géza
Iskola a határon című regényét.
És hogy a kispolgári roman-
tika se maradjon ki, Cilinder és
lokni címmel gyűjteményes
biedermeier tárlat is látogatható
magyar és osztrák festők képei-
ből a galériában.

Martinovics Tibor

Balatonfüredi Kollektív Tárlat

A Balatonfüredi Kulturális Nonprofit Kft. szervezésében nyílt meg a Kisfaludy Galériában a balatonfüredi Művészklub és a Múza Művészeti Egyesület tagjainak zsűrizett alkotásaiból álló kiállítás.

Dr. Bóka István köszöntőjében elmondta, hogy az alkotásokból katalógus is készült, amelybe belelapozva megismerhetik a régió festőit, fotósait, iparművészeit. Az alkotásokat szakavatott zsűri választotta ki: *Horka Ágnes* és *Kalocsai Ágnes* festőművész, valamint *dr. Matits Ferenc* művészettörténész. A reprodukciókat *Fritz Béla* fotós készítette.

„A tárlaton és a katalógusban szereplő művek mindegyike mutat valamit a környezetünk-
ből, amit talán látunk, talán el-
sétálunk mellette nap mint nap,
de soha nem láttuk még így,
ahogyan az alkotás készítője
mutatja meg nekünk. Az alkotá-
sokon keresztül lehetőségünk
nyílik újra felfedezni azt, ami itt
van körülöttünk, és amiről azt
hittük mindeddig, hogy már jól

A kiállítás szeptember 18-ig tekinthető meg a galéria nyitvatartási idejében

ismerjük.” A polgármester gratulációját fejezte ki a művészeknek, további szép művek megalkotását kívánva nekik.

A kiállítást *Balla Emőke* újságíró nyitotta meg, aki az ünnepek szükségét hangsúlyozta. Az ünnepekét, amelyek kiemelik az embereket a hétköznapiakból, és szebbé teszik az életet.

Az országnak, a településeknek is szükségük van ünnepekre. Olyan ünnepekre, mint ez a kiállítás is, amelyen 32 művész sokszínű alkotásait láthatjuk. Sok alkotót inspiráltak a közeli és a távoli tájak. Más művészek zsáner- vagy életképeket festettek. Ugyanakkor látható faliszőnyeg és vert csipke is.

Van olyan művész, aki a vásznat, a fonalat és a vasat is ötvözi egymással. A kiállításszervezők, a katalógust készítő célja, hogy bemutatkozhassanak a profi és az amatőr művészek is a nagyközönségnek – mondta Balla Emőke megnyitójában.

Hanny Szabó Anikó

OLVASÓI LEVÉL

Hosszú, forró, zajos éjszaka

Tisztelt szerkesztőség! Július 29., péntek már a sokadik, pokolian meleg nap volt. Az ablakokat napközben nem is volt ildomos kinyitni, csak a forróság áradt be rajtuk. Estefelé, amikor enyhült a hőség, persze nyitva voltak, s terv szerint maradtak is volna napkeltéig. Nem úgy alakult.

A nappali tikkadás után épp hevertem a szófán, bámulva a televíziót, amikor is, pontban 23 órakor, minden előjel nélkül, mint villám az ég derűjéből, berontott, mit rontott, berobbant az ablakon valami, minden határon túli erővel harsogó zeneféle. Az áldott esti csend egy szempillantás alatt semmivé lett. Hiába csuktam be az ablakot, pedig hangszigetelt, a bömbölés csupán enyhült valamit, de maradt belőle bőven úgy is. (Érdekes lenne tudni, hogy milyen hangerő-maximumot szab meg a helyi szabályozás az ilyen nagyon könnyű zenei rendezvényekre nézvést? Továbbá, hogy azt inspektálja-e valaki?) Két zeneszám között pedig a színpadi hómester torokszakadtan előadott (+erősítő+hangfalak), a jelen lévő érdeklődők hangulatát ajzani hivatott, általa nyilván hallatlanul jópofának vélt verbális csillámlásait hallgathattam, ha akartam, ha nem. (Nem akartam volna.) Ízelítőül: amikor arra bízta a publikumot, hogy üvöltsenek, ahogy a torkukon kifér, azzal kecsgettette őket, hogy: „...hangosabbak lesztek, mint egy kib...tt atombomba!” (Csak a pontosság kedvéért: egy atombomba alapesetben annyi hangot sem ad, mint egy alélt tücsök, ezzel szemben egy atomrobbanás, azt mondják, piszok hangos bír lenni.) Úgy hittem, a dolog nem tarthat túl sokáig, a rendőrség észleli a csendháborítást, s majd rászorítja az elkövetőket, hogy vegyenek vissza a hangerőből. Ebben a hitemben megerősített, hogy egyszer csak visszafogottabb lett a hangzás, de aztán kiderült, ez csupán az akusztikus élmény fokozását szolgálhatta, vagy a technikával volt valami gubanc, mert pillanatokon belül harsogott újra, mint a veszett fene.

(Nem is értem, hogy akik a helyszínen voltak, hogy a manóba nem süketültek ebbe bele?) Ez így ment egy jó órán keresztül. (Micsoda boldogság volt, mikor végre elhallgatott. Majdnem azt mondanám, ezért akár meg is érte. Mint amikor az embernek elmúlik a fogfájása.)

Rákövetkező hétfőn, ez már augusztus 1., mentem épp lefelé a Fürdő utcán, mikor is, a rendőrség épülete mellett haladva, az a gondolatom támadt, megyek, megkérdem, próbálták-e megkezni a pénteki csendháborítást, s ha igen, vajon miért nem sikerült? Fordultam az információs ablak mögött ülő hölgyhöz, aki a kérdés hallatán azt a bizonytalankodó választ adta, hogy, hát a rendőrségnek nagyon sok dolga van. Amit én nem vontam kétségbe, de hozzátettem, hogy péntek este itt volt ez a csendháborítás-probléma, ami nyilván sok-sok ember nyugalma dűlta szét, hát a sok dolog között ez lett volna az egyik. Ekkor a hölgy jobbnak látta, ha inkább odahív valakit, hívott is, mint mondta, a szolgálatvezetőt. Aki szemre rokonszenves fiatalember volt, s kedvesen felajánlotta, hogy neki tegyem fel a kérdéseimet. Kölcsönös bemutatkozás, majd tettem.

A válasz meglepő volt, ám cseppet sem mulatságos: nem tettek semmit, mert nem érkezett bejelentés senkitől a dologgal kapcsolatban. Mire én, hogy az a bődületes hangerő betöltötte az egész várost, nyilván hallották itt, az őrszobán is, hallották a járőrök is, nyilvánvaló volt, hogy ez sok-sok ember nyugalma dűlta szét, mégpedig súlyosan, különös tekintettel az éjjeli időpontra, hát miért kellett volna az intézkedéshez, ahogy mondani szokás, állampolgári bejelentés? Az erre jövő válasz az előzőnél is meglepőbb volt: a járőrök nyugalma dűlta szét, Puff neki! Ez esetben két kérdés vetődik fel: 1. A rendőrség állampolgári segítség – bejelentés – nélkül nem képes megállapítani egy csendháborításról, hogy csendháborítás, ami, ugye, szabálysértés, amely szabálysértéssel szemben – szintén ugye – a rendőrségnek kötelessége fellépni? 2. Ha az intézkedéshez az kellett volna, hogy az észlelő járőrök nyugalma legyen megzavarva, akkor vajon, ha a rendőrség nyilvánvaló jogsértést tapasztal, csak akkor tesz valamit, ha a sértett avagy károsult a rendőrség tagja?

Volt még kérdésem a szolgálatvezető úrhoz, mégpedig, hogy akár bejelentés nélkül is – tekintve, hogy a csendháborítás a törvény szerint akkor valósul meg, ha mások nyugalma dűlta szét –, vajon nem lett volna elég ok feltételezni, különösen az éjszakai időpontot tekintve, hogy ez így van? Csupa meglepő válaszban volt részem a rendőrségtől aznap, az erre kapott sem lógott ki a sorból: a szolgálatvezető úr közölte, hogy a rendőrség nem feltételez semmit. Nohát, pedig én azt hittem, hogy feltételez. Hiszen, hogy példát mondjak, letartóztatások, őrizetbe vételek történnek feltételezések alapján, hiszen az „alapos gyanú”, lett legyen bármily alapos, csupán feltételezés mindaddig, míg a gyanú vagy annak ellenkezője be nem bizonyosodik. Az pedig gyakorta igen hosszú idő. A szolgálatvezető urat hallgatva az a benyomásom támadt: nem tudnám megmondani, hogy fölsőbb elvárás alapján, vagy csak valamiért úgy alakult a légkör a szervnél, de akár így, akár úgy, mintha az okvetetlenkedő, kényelmetlen kérdéseket feltevő polgárral szemben minden mást überelő szempont a mundér védelme lenne, s ha ehhez cinikus képtelenségeket kell mondani, akkor mondanak.

Öszintén remélem, tévedek, az eset egyedi, s csak nekem volt balszerencsém.

Molnár István, Balatonfüred, Pacsirta u. 20.

(A szerkesztőség nem feltétlenül osztja az olvasói levélben megfogalmazott véleményt – a szerk.)

LAKÓTELEPI SZOMSZÉDÜNNEP ÉS EGÉSZSÉGNAP

Balatonfüred, 2016. szeptember 24–25., szombat–vasárnap

SZEPTEMBER 24., SZOMBAT KÖZTÁRSASÁG ÚTI LAKÓTELEP

14.00 Ünnepléses megnyitó
Közreműködik: Balatonfüred Város Ifjúsági Fúvószenekara

14.30 Gyermekeprogramok a Tündérváros Óvoda és a Városi Bölcsőde területén és környékén
Légvár, gumiasztal, arcfestés, lufihajtogatás, szüreti butykolde, trambulín.

A Balatonfüred Rendőrkapitányság szervezésében: fotózás, ügyességi verseny, közlekedési vetélkedők, mentők, tűzoltók. Övifoci-bajnokság a Balatonfüred Utánpótlás Sport Club szervezésében.

Környezetvédelmi társasjátékok a Nők a Balatonért Egyesület szervezésében.

14.30–18.00 Egészséges balatonfüred program
Vezető: Frank Róbert pszichológus
Beszélgetés és konzultációs lehetőség „ép test és ép lélek” témában.

15.00–19.00 Szeretettelvédség
16.00 Sakkverseny, aszfalttrajzverseny
17.00 Lovagoltatás
17.30 Gálaműsor – ének, zene, tánc

SZEPTEMBER 25., VASÁRNAP EÖTVÖS LORÁND ÁLTALÁNOS ISKOLA

9.00–13.00 Egészséges Balatonfüred program – Stresszkezelés
Vezető: Frank Róbert pszichológus

9.00–14.00 Önkéntes véradás a Vöröskereszt szervezésében az iskola tornatermében

9.30 Mozdulj! – Szívbarát torna a Füredi Szívegyesület szervezésében

9.30–13.00 Szívünk egészségéért – egészségügyi szűrés, mérések
Egészségnevelés, táplálkozási tanácsok, szívbarát szendvics kóstolása.

14.00 és 14.30 órakor kisvona induls a Füredhő melletti parkolóból (Köztársaság u. 7–11.)
A Lakótelepi szomszédünnep és Egészségnap rendezvény-sorozatán a részvétel ingyenes.
Rossz idő estén a programok elmaradhatnak!
Részletes tájékoztatás a kihelyezett plakátokon várható.

SZEPTEMBERI PROGRAMOK

SZEPTEMBER 21., SZERDA TAGORE SÉTÁNY – SZÉCHENYI-SZOBOR SZÉCHENYI-EMLEKÜNNEPSÉG

SZEPTEMBER 22–25. BALATONI VITORLÁSHÉT

SZEPTEMBER 24., SZOMBAT KISFALUDY GALÉRIA

13.00–17.00 A Veszprém Megyei Népművészeti Egyesület nyitott konferenciája
Előadások:
1. Vidékfejlesztés, hagyományörzés
2. Az alkotóházak jövője
3. Modern törekvések a népi iparművészetben
4. Népi kézművesség – kulturális folytonosság
5. „Gyermekeinknek átadni az örökséget”

SZEPTEMBER 24–25. LAKÓTELEPI SZOMSZÉDÜNNEP ÉS EGÉSZSÉGNAP

SZEPTEMBER 25., VASÁRNAP BALATONARÁCS, HÓSÓK TERE

Arácsi szüret

SZEPTEMBER 26.–NOVEMBER 13. MÚZEUMOK ŐSZI FESZTIVÁLJA 2016

Az országos rendezvénysorozat keretén belül a Nagy Rajzolás esemény az iskolai csoportokat szólítja meg. Kötetlen beszélgetés, múzeumi foglalkozás, rendhagyó műhelyfoglalkozás, múzeum-bemutató. A rendhagyó tárlatvezetés a pedagógusoknak
A lámpás én vagyok – Tanárok éjszakája címmel, a Múzeumi Őszbúcsúztató éjszakába nyúló színes programja minden korosztályhoz szól.

OKTÓBER 1., SZOMBAT ANNA GRAND HOTEL DÍSZTEREM 18.00 A ZENE VILÁGNAPJA, BARTÓK ON ROCK – BARTÓK CSODÁLATOS VILÁGA

Török Ádám & Papp Gyula Mini Acoustic World
Az együttes akusztikus hangszereken négy hegedűművész hölgy társaságában saját Bartók-feldolgozásait adja elő a Bartók-év alkalmából. Papp Gyula és Török Ádám 45 éve, 1971 óta ápolja Bartók költői világát, és már gyermekkorukban felfigyeltek a géniusz magyar zenész csodálatos világára, a Kárpát-medence és a magyarság gyönyörű népzenejére.
Török Ádám – fuvola, ének, percussions
Papp Gyula – zongora
Nagy István – basszusgitár
Tóth Dénes – akusztikus dobok, ütőhangszerek
Vonósnégyes – négy hegedűs hölgy
Jegyár: 2000 Ft/fő, nyugdíjas/diák: 1500 Ft/fő.

Gazdasági fejlesztések a tónál

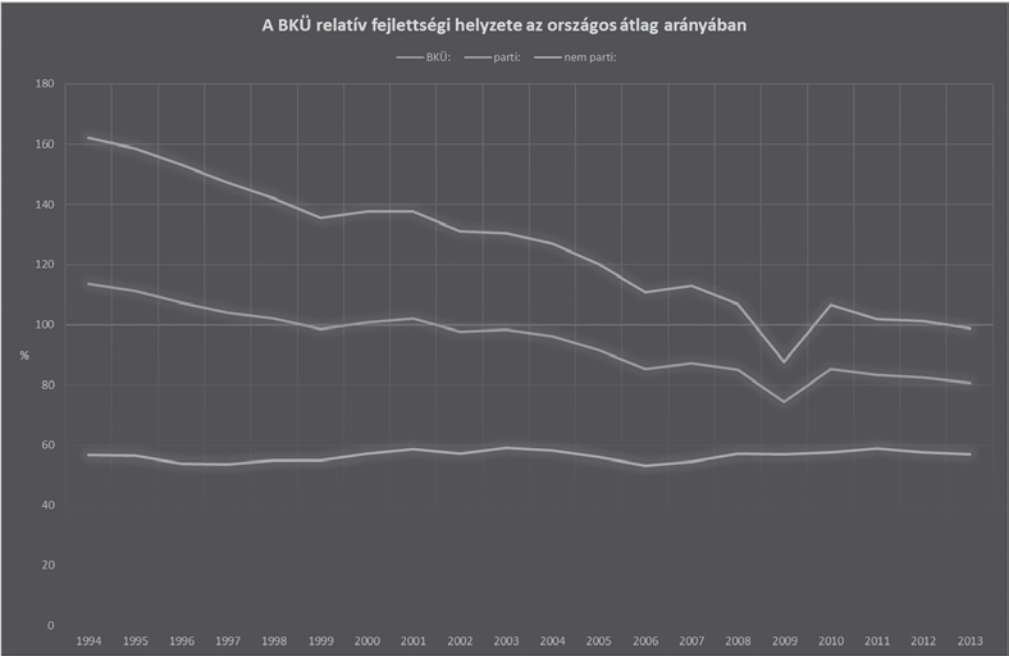
A Balaton-régióra még ma is sokan gondolnak úgy, hogy az az ország gazdaságilag egyik legfejlettebb területe. Ehhez képest a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet (BKÜ) területén mért egy lakosra jutó települési gazdasági erő (tge) az országos átlaghoz képest fokozatosan csökkenő mértékű, ami a Balaton térségének fokozatos gazdasági pozícióvesztését jelenti. 2013-ban az egy lakosra jutó országos átlagnak már csak alig 80 százalékát érte el a régió gazdasági ereje.

A Balaton Fejlesztési Tanács (BFT) a Balaton 2007–2020 közötti időszakra szóló, hosszú távú területfejlesztési koncepciója elfogadásával egy időben döntött arról is, hogy az üdülőkörzetre vonatkozóan rendszeres fejlesztési monitoring-elemzések készüljenek. A legfontosabb gazdasági, társadalmi, környezeti és infrastruktúra-indikátorok alapján elkészülő mérések célja, hogy az üdülőkörzetben zajló jelenségekről valós információkat tárjanak a döntéshozók elé.

A területi statisztikai vizsgálatok visszatérő problémája a települések, kistérségek, járások gazdasági teljesítményének időben és térben összehasonlítható módon való, sztemendizálható becslése. A gazdasági teljesítmény általánosan elfogadott mérőszámát, a GDP-t ugyanis – módszertani okokból – mindössze megyei szinten számítják ki és közli hivatalosan is a KSH. Így tehát olyan gaz-

dasági indikátorokra volt szükség, amelyek jól ragadják meg és írják le a települések gazdasági helyzetét és a települések egymáshoz képesti fejlettségi viszonyait. A kutatók három ilyen indikátort találtak alkalmazni a vizsgálathoz: a gazdasági szervezetek 1000 lakosra jutó száma; az egy lakosra jutó személyi jövedelemadó-alap; a helyi adók egy lakosra jutó mértéke. Ezekkel az arányszámokkal a megye GDP-volume-ne már visszaosztható települési szintre. Ezt nevezzük települési gazdasági erőnek, illetve így minden település esetében kapunk egy kvázi egy lakosra jutó értéket is.

A települési gazdasági erő (tge) adatai évek között viszonylag nagy ingadozásokat képes mutatni, mivel egy-egy nagyobb, de csak időszakosan érvényesülő beruházás (pl. út-építés), vagy vállalkozásalapítási, befektetési hullám jelentősen megemelheti az adott évre becsült adatot. Ezért a tge-

A felső vonal a part menti, a középső a BKÜ, az alsó a nem parti települések fejlettségi szintjét mutatja

adatsor inkább csak a relatív fejlettségi viszonyok összehasonlítására alkalmas módszer-

tan, a következőkben is erre fogjuk csak használni. A fent látható grafikon azt mutatja be,

hogy a Balaton-régió becsült gazdasági teljesítménye miként aránylik az országos folyamatokhoz. Az ábra külön feltűn-teti a part menti és a nem parti településeket is:

Jól látszik az ábrán, hogy a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet a kilencvenes évek közepén még magasabb fejlettségi szinten állt, mint az országos átlag, majd fokozatosan pozíciókat veszített, és 2002 környékén tartósan is az országos átlag alá süllyedt a BKÜ átlagos fejlettségi szintje.

Azaz: a BKÜ gazdasági növekedése rendre elmaradt az országos növekedési átlagtól. Ez a folyamat azóta is tart, 2013-ban az egy lakosra jutó országos átlagnak már csak alig 80 százalékát érte el.

Egyelőre nem látszik trendforduló sem, a BKÜ folyamatosan veszít relatív fejlettségi pozíciójából.

Ma mindössze két olyan megye van – Győr-Moson-Sopron és Komárom-Esztergom –, amelyek fejlettségi szintje országos átlag feletti, és növekedésük lépést is tud tartani az ország átlagos növekedésével. Az ország összes többi megyéje átlag alatt található, és egy részük folyamatosan pozíciókat is veszít. Ha önálló megye lenne, a Balaton-régió ez utóbbi csoportba lenne besorolható, bár ilyen mértékű relatív pozícióvesztés, mint amit a BKÜ produkált, csak kivételes esetekben volt tapasztalható.

Érdemben árnyalja a képet, ha külön nézzük a BKÜ part menti, illetve parttól távolabbi településeit. Ha a nem part menti, vagyis háttértelepüléseket vizsgáljuk, azt látjuk, hogy átlagos fejlettségi szintjük alig-alig mutat mozgást a vizsgált hosszú idősor tekintetében. Ez azt jelenti, hogy e településkörnek a gazdasági növekedése nagyjából az országot követi évről évre; nincs felzárkózás, de nincs leszakadás sem.

Annál döbbenetesebb a part menti települések pozícióvesztése. Átlagos fejlettségi szintjük a kilencvenes évek közepén még az országos átlag másfélszeresét is elérte, de a folyamatos zuhanás eredményeképp e településkör átlagos fejlettségi szintje 2013-ra már az országos átlag alá került. A régió általános visszaesésében tehát a part menti települések lassú, az országos átlagot meg sem közelítő növekedése játssza a kulcsszerepet.

BFN

Pályázati források és támogatások a Balaton-régió településein

Többször elhangzó vélemény volt, hogy az uniós fejlesztési pályázatok elbírálásánál a Balaton-régió települései előnyt élveztek. Nos, a BKÜ területét alkotó 180 település közül összesen 18 olyan település volt, ahol az elmúlt években a projekt megvalósulási helye szerint nem nyújtottak be pályázatot, tehát a régió települései valóban aktívan pályáztak.

Az Új Magyarország Fejlesztési Terv (ÚMFT) és az Új Széchenyi Terv (ÚSZT) keretében 2007 és 2014. december 4-e között összesen 2718 pro-

jekt esetében ítélték meg támogatást a BKÜ települései számára, amivel összesen mintegy 271 milliárd forint támogatásban részesültek. Ez azonban az országos összeg alig 2,62 százaléka, és ezzel a Balaton-régióban az egy főre (lakosra) számított támogatási összeg nem éri el az országos átlagot sem! – írja a Balaton Fejlesztési Tanács, a Balatoni Szövetség, a Balatoni Regionális TDM Szövetség és a Magyar Turisztikai Ügynökség Balatoni Marketing Igazgatósága hírportálja, a hírbalaton.hu.

Nyolcmillió éves balatoni magaspartok

A Pannon-tó üledékei a balatoni magaspartok, s nem pedig a jégkorszakban kialakult löszfalak – számolt be a sonline.hu a National Geographic által közölt új elméletéről. A balatoni magaspartokat a közhiedelem löszfalakként tartja számon, pedig ezek valójában jóval idősebb üledékek: az egykoron a Kárpát-medencét kitöltő Pannon-tó emlékei.

A balatoni panorámához szorosan hozzátartozó, néhol a 80 méteres magasságot is elérő partfalak Tihanytól, a déli parton pedig szinte végig húzódnak, Balatonvilágostól Fonyódig. A meredek, viszonylag állékony falakat a Balaton hullámvérse alakította ki a vízszint szabályozása és a parti védművek megépítése előtt, ám a kutatások szerint nem a jégkorszak száraz szelei által szállított és kiülededett porból álló löszből, hanem ezek a Pannon-tó üledékei. Melynek története sok millió évvel ezelőtt kezdődött: 34–23 millió éve a kontinensek közeledése és az ehhez kapcsolódó hegységképződési folyamatok hatására levált a Paratethys nevű tengerág, körülbelül 11 millió évvel ezelőtt, a kontinensek további közeledésével elkezdődött a Kárpátok

vonulatának kiemelkedése, amely végleg leválasztotta a Pannon-medencét és a benne rekedt hatalmas víztömeget a Paratethys többi medencéjétől.

A kezdetben még normál sótartalmú tengervíz a medencét körbeölelő, egyre magasabbra emelkedő hegykoszorúból érkező bővizű folyók felhígították. A tó vízszintje eleinte lassan növekedett és egyre nagyobb területet borított el. Körülbelül 9,5 millió évvel ezelőtt érte el legnagyobb kiterjedését, amikor szinte az egész Kárpát-medencét kitöltötte. Vízmélysége átlagosan néhány száz méter volt, hatalmas folyók ömlöttek belé, melyek deltákat építettek.

A delták 8–9 millió évvel ezelőtt érték el a mai Balaton környékét. A mai magaspartokat felépítő üledékek ekkor rakódtak le: a deltaágak között húzó-

dó nyílt tavi térszínnek fokozatosan feltöltődtek, majd kiédesedtek, végül elmocsarasodó öblök alakultak ki. A tó vízszintjének kisebb ingadozásai miatt ez a ciklus sokszor ismétlődhetett; a 4–8 méter vastag üledékciklusokat jól megfigyelhetjük a tihanyi Fehérparton, a kenesei Fánásérdalton és Akarattyán, a Csittény-hegyen.

A magaspartokat felépítő üledékek Fonyódon figyelhetők meg a legjobban. A főként magassodó partfalon a Pannon-tavat feltöltő folyók keresztrétegzett üledékeit és a beléjük áthalmozott kagylómaradványokat figyelhetjük meg.

A napjainkban közel függőleges partoldalak régen enyhén lejtettek, és kinyúltak egészen az akkor még magasabb vízszintű Balatonig.

Forrás: sonline.hu

A kecskeköröm-legenda

A hajdani partfalomlásoknak köszönhető a balatoni kecskeköröm-legenda. A Pannon-tóban egykoron élt jellegzetes kagylólekoptatott búbjai, melyek megtalálhatók a magaspartok üledékes rétegeiben. A gyakori partomlásokkal nagyon sok ősmaradvány, köztük kagylóhéj került a Balatonba, ahol a hullámvérse lekoptatta őket, és „kecskekörömökként” partra sodródtak. Leggyakrabban a Tihanyi-félszigeten találkozhatunk velük, ahol a Göd-rősből, a barátlakásokhoz vezető út mentén még ma is nagy számban gyűjthetők az eredetileg magukba záró pannontavi rétegekből.

Nyugat és kelet találkozója

1966. augusztus 7-e és 14-e között 27. kongresszusát és táborozását a balatonfüredi kempingbe szervezte a Nemzetközi Kemping és Karaván Szövetség, a FICC. Először jöttek szocialista országba a világ kempingezői az akkor frissen alakult, alig egyéves Magyar Kemping és Karaván Klub szervezésében.

Az ötven évvel ezelőtti találkozóra emlékező konferencián részt vettek mai és akkor aktív turisztikai szakemberek, többek között a ma 90 éves Polonyi Kornél, aki 1966-ban a Veszprém Megyei Idegenforgalmi Hivatal műszaki főosztályvezetője volt, videóüzenetben idézte fel a találkozó érdekességeit. A hatvanas évek hangulatáról, a hiánygazdaság ellenére jól sikerült találkozóról mesélt Rosta Sándor idegenforgalmi szakember is, aki kiemelte, a kongresszus és annak szervezése a turisztikai polihisztor dr. Zákonyi Ferencnek, a megyei idegenforgalmi hivatal vezetőjének volt köszönhető. A balatonfüredi kemping jelenét, a kempingezés változó szokásait Székely Ferenc, a Balatontourist Kft. igazgatóhelyettese jellemezte, a

A Népújságban 1966. augusztus 9-én megjelent írás. Az Egyesült Államokból csak hárman érkeztek, írta a lap

turizmus mai tendenciáiról pedig Varga-Dani Barbara regionális turisztikai marketingigazgató beszélt.

A megemlékezés végén a megjelentek – köztük Zákonyi Ferenc lánya, Zákonyi Lilla és Molnár Judit, a rendezvény

szervezője, a Balatonfüred Városért Közalapítvány elnöke – megkoszorúzták a neves Balaton-kutató, az 1966-os FICC-világtalálkozó szervezője, Zákonyi Ferenc emléktábláját a balatonfüredi panteonban.

Csorba Kata

A csodás szőlő

A nyár végi, őszi eleji időszak csodás gyümölcse a szőlő, ami nagyon jótékony hatással van az emberi szervezetre. Lássuk, hogy az egészségünket miként tudja befolyásolni a szőlő!

A nyár végi, őszi eleji időszakban remek tisztítókúrát végezhetünk a szőlő áldásos erejét kihasználva. Ez alatt az idő alatt észrevehetjük, hogy a szervezetünk megerősödik, ellenállóbbá válik, és megszabadul a felesleges lerakódásoktól. A szőlő vizelet- és epehajtó, gyomorsavcsökkentő, erősítő és enyhe hashajtó hatása.

A szőlőbogyók kúraszerű fogyasztása a vérszegénységet is segít megszüntetni. Ekkor több héten keresztül napi 1–2 maréknyi szőlő segíti a vörösvértestek képződését, így csökken a vérszegénység tüneteként fellépő fáradékonyság, aluszékonyság.

A termés, azaz a szőlőszem hatóanyagai között megtaláljuk a különböző szerves savakat (alma-, citrom-, borkő- és szalicilsav), a cserzőanyagokat, az aminosavakat, de cukrokat is tartalmaz. A kék, piros és fekete szőlők tartalmazznak különösen nagy mennyiségben flavonoidokat, melyek rákellenes hatással bírnak.

Ne feledkezzünk meg a szőlőszemben megbúvó magocskákról sem, melyek szintén

tartalmaznak az emberi szervezetre jótékony hatóanyagokat: bioflavonoidokat (proantocianidokat), C-vitamint, melyek egymás hatását erősítve erőteljes antioxidáns, azaz méregtelenítő, erősítő szerepet töltenek be. A szőlőmagkivonat meggátolja a plakkok, zsírok lerakódását az érfalakon, valamint erősíti nemcsak az artériák, hanem a hajszálerek falát is, így azok rugalmasabbakká válnak. Visszeres problémákkal küzdők nagyszerű segítője a szőlőmag. A szőlőmagkivonat, mely beszerezhető tabletta, olaj vagy őrlemény formájában, tehát különösen ajánlott érrendszeri megbetegedések esetén. A szőlőben sok a C- és B-vitamin,

valamint kiemelendő a szívet erősítő kálium ásványianyagtartalma is, mely a szív munkáját segíti.

Sőt, a szőlőmag beltartalmi értékét még szappan formájában is élvezhetjük, ami ilyen formában bőrregeneráló, bőr- és keringésfrissítő hatású.

Nincs egyedül, szívesen segíték önnek is! Várom szeretettel!

**Livia, az ön
gyógynövényszakértője
Balatonfüred,
Kossuth utca 19.
Nyitva tartás:
hétfő–péntek: 9–17,
szombat: 9–12
20/595-3062,
www.biotitik.hu**

Praznovszky Mihály és Hanny Szabó Anikó a kiállítás megnyitón

Fotó: Gazsi

Bor-kép-tár 2016

Balatonfüred Város Önkormányzata és a Balatonfüred és Környéke Borút egyesület az idén már hetedik alkalommal fordult meghívással a képző-, ipar- és népművészekhez, hogy készítsenek alkotásokat a szőlő és a bor dicsőítéséről, a szakma szépségeiről, és segítsenek a kulturált borfogyasztás népszerűsítésében a két évente meghirdetett pályázatra készített alkotásukkal.

A szőlő művelése szinte egyidős az emberiség történetével. A szőlő és a bor mindig is része volt az itt élő népek életének. Szorosan összefonódott mindennapi életükkel, munkájukkal, ünnepeikkel, gyászukkal. Ezen a vidéken különösen

szembetűnő, hogy e nemes kultúrnövény mennyire tájalkotó és kultúraformáló elem is egyben. Régészeti leletek és írott források a rómaiak megjelenése óta bizonyítják a szőlőművelést a Dunántúlon. Ennek ékes bizonyítéka a közelünkben feltárt villagazdaság Nemesvámos-Balacapusztán. A szőlőművelés, borkészítés, borfogyasztás eszközei, tárgyai, épületei több évszázados hagyományként a népi művészet legszebb tárgyi emlékei közé tartoznak. Ezeknek a hagyományoknak, tradícióknak megőrzését, tiszteltét, kortárs szemmel való bemutatását tűzte ki célul a pályázat.

Idén „A bor és én” témában vártuk az alkotásokat. A felhívásra 23 alkotó jelentkezett, fotóval, olajfestménnyel, textillel, grafikával, kerámiával. A tárlatnak az Arácsi Népház adott

méltó helyet, környezetet. A megnyitó idejére szinte teljesen megtelt a nagyterem, és jó hangulatban beszélgettek az alkotók, barátaik és az érdeklődők, kezükben egy-egy pohár finom borral és pogácsával.

A kiállítást dr. Praznovszky Mihály irodalomtörténész nyitotta meg, a tőle megszokott vidám, közvetlen, baráti stílusban. A hangulatot megalapozta táncával a Koloska Senior Néptáncgyűjtés két tagja, illetve zongorajátékával Tóth Sándor. A kiállító művészek a díszkolevél és a finom boron kívül különféle ajándékokat is kaptak a nagylelkű felajánlásoknak köszönhetően.

Ezúton is szeretném megköszönni az önzetlen támogatásokat és az alkotóknak a részvételt a pályázaton.

**Pálffy Károlyné Angi
szervező, ötletgazda**

A viharvert város (természet) újraéled

Július 13-án este ültem a fotelban, s mondták, hogy hatalmas eső van jéggel. Gondoltam, ha esővel jön a jég, az jobb, mert kisebb kárt okoz. Aztán kinéztem, s mintha trópusi vihart láttam volna.

Reggel rettenetes kép fogadott, de erről, gondolom, mindenki tudna mesélni. A legnagyobb kár egyes emberek számára természetesen a saját épületeikben keletkezett, de összességében a szőlők szenvedték meg legjobban a szokatlan vihart. A leveleket teljesen elverte, s gyakorlatilag a teljes füredi szőlőtermés megsemmisült. Ha maradtak is fürtök, a levelek, s így az asszimiláció hiánya miatt nem fejlődtek, még most is borsószeműek. S ez még nem minden: a hajtásokat, különösen a nyugati oldalon, teljesen lehámozta a szél és a jég. Ezek a sérülések megnyitották az utat a fás betegségek előtt, aminek beláthatatlan következményei lehetnek, akár az egész töke elpusztulásához vezethet. A rügyek is sérültek, ami a következő terméshozást teszi bizonytalanná. A levelek átmeneti hiánya a hajtások beérését nehezíti, ami az elfagyásukhoz vezethet.

Aztán természetesen szép lassan újjahajtotta a leveleket a növény, s ekkor jött a második csapás. A sok eső miatt hihetetlen gyorsan fertőződtek a fiatal

A viharvert szőlő és a megzavarodott természet

Fotó: Csizmazia Szilveszter, Sz.-né Rózsa Etelka

Szerény termés

A művelt borvidéki szőlőterület nagysága Magyarországon megközelíti a 60 ezer hektárt. A leszűretelt szőlő mennyisége 2013-ban 390, 2014-ben 348 ezer tonna volt. Tavaly a termés mennyisége meghaladta a 413 ezer tonnát. Becslések szerint idén ennyit biztosan nem tudnak majd szüretelni a szőlőtermeszítők. Tavasszal a késői fagy, nyáron pedig a jégverések okoztak olyan mértékű károkat egyes borvidékeken, amelyek miatt több helyen csak nagyon kis mennyiségű termés várható. Az enyhe tél miatt pedig a kórokozók és a kártevők is megjelentek valamennyi termőterületen.

Idén a lisztharmat szinte az ország összes borvidékén megjelent – mondta egy szakmai konferencián Vajkóné Tarjányi Judit, a Syngenta növényvédő szereket gyártó cég kertészeti szaktanácsadója. – Badacsonyi környékén a peronoszpóra okozott gondot a szőlősgazdáknak. Az észak-magyarországi területeken atkafertőzéssel indult a szezon, a dél-magyarországi területeken valamivel jobb a helyzet. Ott a fakadás környékén történt fagykárt és a kisebb jégesőket leszámítva elmondhatjuk, hogy a szőlő számára ideális az idei évszám. Általános jelenség, hogy nagy egyedsszámmal voltak jelen a szőlőmolyok és a szőlőkabócák is az ültetvényekben. Sajnos a peronoszpóra és a lisztharmat esetében is járványos időszakról beszélhetünk.

– Idén a lisztharmat szinte az ország összes borvidékén megjelent – mondta egy szakmai konferencián Vajkóné Tarjányi Judit, a Syngenta növényvédő szereket gyártó cég kertészeti szaktanácsadója. – Badacsonyi környékén a peronoszpóra okozott gondot a szőlősgazdáknak. Az észak-magyarországi területeken atkafertőzéssel indult a szezon, a dél-magyarországi területeken valamivel jobb a helyzet. Ott a fakadás környékén történt fagykárt és a kisebb jégesőket leszámítva elmondhatjuk, hogy a szőlő számára ideális az idei évszám. Általános jelenség, hogy nagy egyedsszámmal voltak jelen a szőlőmolyok és a szőlőkabócák is az ültetvényekben. Sajnos a peronoszpóra és a lisztharmat esetében is járványos időszakról beszélhetünk.

Csizmazia Szilveszter

BFN

**Romantikus
Reformkor**

*Műveltségi hagyományok
kulturális fesztiválja*

XI. Romantikus Reformkor Fesztivál A Széchenyi- emlékévi jegyében

**2016. szeptember
16-18.**

Ismerje meg Balatonfüred őszi arcát!
Egy hétvége a kulturális kalandok jegyében.
Pihenés, gasztro, korabeli vigasságok...

Fővédnök:

Dr. Gróf Bethlen István
Külgazdasági és Külügyminiszteri megbízott,
Magyar Páneurópa Unió Elnökség

Szakmai fővédnök:

Dr. Rubovszky András
Széchenyi Társaság Főtitkára

Védnökök:

Dr. Konrád Károly,
a Belügyminisztérium Parlament Államtitkára
Dr. Bóka István,
Balatonfüred Város Polgármestere

Főtámogatók:

Balatonfüred Város Önkormányzata
Balaton Fejlesztési Tanács
Seut
77 Elektronika Kft.
Dr. Kruznai András, ügyvéd

Támogatók:

Anna Grand Hotel**** Wine & Vital
Aracsai Cukrászda
Aracsai Szilvia - Anató Kft.
Árpi Bácsi Rétesholtja
Astoria Hotel *** és Étterem
Balaton Best
Balaton Mozi
Balaton Pénz
Balaton Szabadidő és Konferencia Központ
Balatonfüred és Környéke Művészeti Közhazsnál
Egyesület
Balatonfüred Kulturális Nonprofit Kft.
Balatonfüred Városért Közalapítvány
Balatonfüred Rendszertanítvány
Balatoni Bók
Balatoni Borok Háza
Bergmann Cukrászdák

Blaha Lujza Hotel és Étterem
Borosa Étterem
Borgáta Termálfürdő
BYC
Dunabücs Hotel Group Hotel Annabella*** superior
Ezüstlánc Kávézó
Ferenc Pince Csárda
Hotel Margareta
Hotel Silver
Huszár Vendégház - Örvényes
Kalandsziget, Tihany
Kék Balaton Népdalkör
Levendula Ház - Tihany
Lilla Borház, Zánka
Lóczy Lajos Gimnázium és Két Tanítási Nyelvű
Idegenforgalmi Szakközépiskola
Marton Erzsébet, női - férfi fodrász
Milánó Szépségszalon
Művész Imréné, manikűrös
Nasztori Elménypark
Nők a Balatonért Egyesület Aracsai csoportja
Nyugalom Kft.
Ódor Pincészet Asztó
Pántlika Pincészet, Dörgicse
SPAR Magyarország Kereskedelmi Kft.
Szent Benedek Gimnázium, Szakképző Iskola és
Kollégium Balatonfüred Széchenyi Ferenc
Tagintézménye
Vigh Csabai Pincészet
Veszprémi Petőfi Színház
Vitorlás Étterem

Médiatámogatók:

Füred Stúdió Televíziós Kft.
Magyar Demokrata
DunaTV - Balatoni Nyár

BALATONFÜREDI
TÁRSASÁG

Balatonfüred

További információ, jegyrendelés, ruhakölcsönzés:
Balatonfüred Turisztikai Egyesület
+36 87 / 580 482, +36 30 / 758 3585
tadm@balatonfured.info.hu
www.balatonfured.info.hu
facebook.com/romantikusreformkor

Programok

Szeptember 16. péntek

10:00-18:00 Népi és iparművészeti vásár a Tagore sétányon, a Kisfaludy Színpad környékén
14:00 Ó, Füred támadjon benned újra hagyomány című versmondó találkozó a Vaszary Villában és a Városi Múzeumban
16:00 Széchenyi emlékek nyomában Európában című kiállítás megnyitása az Állami Szívkórház Mozgatóterében
Megnyitja: Dr. Kőrösi Mária egyetemi docens
Előadást tart: Dr. Messik Miklós MEVE elnöke
17:30 „Údv Széchenyi” címmel zenés-irodalmi előadás gróf Széchenyi István életéről a Blaha Lujza Hotel különtermében
17:00 Szerenád Cigányzenekar műsora a Gyógy téren
19:00 Polyák Lilla és Wolf Kati fellépése a Kisfaludy Színpadon

13:00

Felvonulás korhű öltözetben zenével, húszárral, hintókkal, és a Kanizsai Oldtimer Kerekpáros Szövetség kíséretével a Szent István térről a reformkori városrészbe

Kisfaludy Színpad

13:15 Szerenád Cigányzenekar műsora
13:45 A fesztivál ünnepélyes megnyitása
14:15 Reformkori Operett keresztmetszetek gálaműsora (Kállay Bori, Oszvald Marika, Bozsó József, Virágh József)
15:15 Váci Huszár és Nemzetőr Bandérium műsora (huszárok, nemzetőrök, tűzérek, néptáncosok)
16:00 Szabó Ádám harmonikás műsora
16:45 „Múlt és jelen viseletben” Talács Zsuzsa Szalon és reformkori Hagyományörzők Társaságának bemutatója
17:15 Dunazug Együttes koncertje és táncbázis

Egyéb helyszínek

15:30 Gróf Széchenyi István munkássága és üzenete a mának Dr. Rubovszky András - a Széchenyi Társaság főtitkárnak előadása a Városi Múzeumban
A Hírel mai magyar nyelven című könyv vásárlási lehetősége és találkozás Buday Miklóssal a szerkesztőbizottság vezetőjével
„Perpatvar” című gólyalás parasztkomédia a Széchenyi parkban
18:00 Szerenád Cigányzenekar bál csalogatója a Gyógy téren

Szeptember 17. szombat

10:00-18:00 Népi és iparművészeti vásár a Tagore sétányon, a Kisfaludy Színpad környékén
10:30 Gróf Bethlen Istvánné: Mária-úton Boldogasszonnyal című könyv bemutatása (zarándokút - hit - magyarság) a Zsigmond utcai Bergmann Cukrászdában
Népi fa körhinta, Népi játékpark, kézműves foglalkozás a Tagore sétányon

19:00

Reformkori bál a Madarak zenekar közreműködésével a Hotel Anna Grand éttermében
A bált a Reformkori Hagyományörzők Társaságának tánca nyitja meg

Kísérő programok

11:00 Tárlatvezetés családoknak a Városi Múzeumban
11:00-19:00 Reformkori borkóstolója a Balatoni Borok Házában
11:00 és 16:30 Reformkori séta a Kerek templomtól Széchenyi István Fél-sziget-kerülő vitorlás emléktárgy
Rajt: Balatonfüred (Atomerőmű SE) előtti vízterületen
11:00-14:00 „Levendula Bútyköldje” a tihanyi Levendula Ház vezetésével a Tourinform Irodában
10:00-19:00 A Mecskehelyi csipkeverő hagyományokat ápoló Baráti Kör kiállítása a Tourinform Irodában

Szeptember 18. vasárnap

10:00-18:00 Népi és iparművészeti vásár a Tagore sétányon, a Kisfaludy Színpad környékén
12:00-17:00 Népi fa körhinta, Népi játékpark, kézműves foglalkozás a Tagore sétányon

Kisfaludy színpad

14:00 Holdviola Együttes koncertje
15:00 Óperenciás bábszínház „Csalfintások a csalókosban” című bábelőadása
15:45 Reformkori gasztronómiai verseny eredmény hirdetése
16:15 Pintér Tibor és Ilyés Jennifer műsora

Egyéb helyszínek

12:00-14:30 Gasztronómiai verseny és reformkori ételek kóstolója a Hotel Astoriában
12:00 Kék Balaton Népdalkör műsora a Hotel Astoriában
14:30 Egy történelmi barátság történetéből, nemzetünk közkinésünkért: a Balatonért és Füredért - gróf Széchenyi István és báró Wesselényi Miklós - Dr. Kőrösi Mária egyetemi docens előadása a Blaha Lujza Hotel különtermében

Kísérő program

10:30 Sétahajózás a Jókai nosztalgiahajón (2 óra sétahajózás 1 pohár pezsgővel)
Jegyek a Hajóállomáson válthatók (Felnőtt 2.800 Ft/db, Gyermek 1.500 Ft/db)
11:00-14:00 „Levendula Bútyköldje” a tihanyi Levendula Ház vezetésével a Tourinform Irodában

Katolikus Szentmisék

9:00 és 19:00 Krisztus Király templom (Piros templom)
11:00 Kerek templom
Istentiszteletek:
9:00 Evangélikus templom,
9:30 Református Fehér templom

(A műsorváltozás jogát fenntartjuk.)

Gyűrű Géza atya emlékére

Július 13-án temettük el városunk plébánosát, Gyűrű atyát, sokféle kitüntetés és cím birtokosát. A legjelentősebbek: veszprémi érseki helynök (az érsek munkáját segítő pap), pápai prelátus (arra érdemes papok megtisztelő címe), Balatonfüred díszpolgára. A hívei számára viszont mindig is csak Gyűrű atya vagy Géza atya volt.

Meglepetéssel láttam, hogy a Balatonfüredi Naplóban senki nem emlékezett meg a temetéséről, az atyáról. Talán nem teljesen jó a hasonlat, de a Walesi Bárdok jutott eszembe, ahol nem akadt egy sem, aki zengje a király érdemeit, pedig itt és most egy olyan emberről volt szó, aki nem uralta, de szolgálta híveit és az Istent. (Hogy én miért nem írtam? Hm, jó kérdés!)

1931. november 3-án született Dénesfán. 1955. június 19-én szentelték pappá Veszprémben. Balatonfüreden, plébánosként 30 évig szolgált.

Többször elmesélte, hogyan lett pappá: „Édesapámmal együtt mentünk a répcelaki álmásra – vittük a kis betyárba tyut –, és meg-megpihentünk útközben. Akkor édesapám az egyik pihenőnél azt kérdezi: – Te édes fiam, hogyan tovább, hiszen te már tizenkettedikes vagy, és dönteni kell. – Édesapám, én szeretnék pap lenni! – Te édes fiam, de csak olyan pap legyél, amilyennek lenni kell, akkor édesanyáddal együtt mi leszünk a legboldogabbak a világon.”

Gyémántmiséjén mondta: „Engem az Úr Jézus megsegi-

Gyűrű Géza nemcsak köztünk, de velünk élt

tett, hogy én mindig, minden körülmények között hűséges maradhattam a hivatásomhoz! (Ezt halála előtt szeretteinek többször is elismertelte.) Nem azt várja az egy-

ház, hogy őt szolgálja a világ. Ő szolgálja a világot! Köszönöm a kedves híveknek a ragaszkodását, a hűségét és a sok munkát, amellyel megsegítették!”

Azt hiszem, ennél szebben nem búcsúzhatót volna híveitől. Soha nem panaszkodott betegségére, pedig ekkor már sokat szenvedhetett. Halálát is, ahogy halottam, hatalmas belső békével, az örök életbe vetett hittel fogadta.

Életében nagyon igényes volt mindenre, gyönyörűen felújította a templomot, magas műveltségéről tanuskodtak prédikációi, szinte mindig irodalmi idézettel kezdve azt, sugárzott belőle a mély, meggyőző-déses istenhit.

Nagyon szerette a gyerekeket, kedvesen cirógatta meg vagy ölelte magához a fejüket. Voltak is körülötte sokan ministránsok.

Áldozatosan, megértően viszonyult vele élő testvérehez. Unokahúgát és annak gyermekeit sajátjaként szerette, nevelte.

Polgármester úrnak a temetésén elmondott beszédéből idézek pár sort: Géza atya nemcsak köztünk, de velünk élt. Szeretet és megbecsülés vette körül, és ez példamutatásának, elhivatottságának és önzetlenségének köszönhető. Géza atyától nagyon sokat tanultunk, tanulhattunk. Talán mégis a legfontosabb az, hogy sokan köszönhetjük neki, értjük a szót, ahogy János írja evangéliumában: „Kezdetben volt a Szó, és a Szó Istennél volt, és a Szó Isten volt”.

Városunk egyik vezetője mondta egyszer: Számára Gyűrű atya az etalon, a mérce, aki hiteles személyiség.

Kívánom, hogy emléke, példája, hite így éljen bennünk örökké.

Csizmazia Szilveszter

A HÓNAP VERSE

Parti Nagy Lajos

Rímként a nyár

Micsoda már a délután, micsoda már, a redőny lefedt legyező, ha akarom, félig feltekert madár, a strandon most csavarnám, épp most csavarnám ki fürdőruhám, kikerülném, de konokul csapódik ide rímként a nyár, micsoda már a délután, micsoda már, ülhetnék pillentlen földszintes eszpresszók teraszán s podravka pivóval olthatnám szomjam talán, micsoda már ez a délután, micsoda már, válthatnék rímét, mint inget egy átizzadt fabulon-naptej és rexona illatú füredi mozi után, micsoda még a délután, micsoda még, no lám, no lám, mondhatni, fölöttébb izzik a nap, s mint egy benzinkút ég, s mondhatni, fű közül szemlélve kiváltképp mondhatni, selejtes tűzoltólétraként hasal a vízen a stég, a felé haladtam lassacska, s lám, nem válik sehogysem teljessé metaforám, micsoda még a délután s micsoda már, ha lassan kiürülő strand lenne e vers, mi tagadás, talaján Tandori lábténiszegne és Cseh Tamás, és piszok lassan hűvösödne, és plédem alatt óvatos csomókba húzódná össze a gyp, s egy tévedésből útrakelt lángospapír zsírozna össze füzetemet, szóval egészen enyhén estebe hajlana már, micsoda még ez a délután s micsoda már, napolaj-maradék, alig innen a bőrbé-szívódás pillanatán, vagyis estebe hajlana, s égne a hátbőröm, karbőröm, ahogy az alkonyat ég, s hullnának vízcseppek, dalcseppek, haját ha fésülné száz táncház, száz discoték, no de ennyit a strandról, amely mint vershelyzet eleve kitalált, s ahonnan úgyis csak fáradtan ballagnék ki, akár e szövegből, tollait szorosan illesztve nyugszik a redőnymadár, túl a bőrbé-szívódás pillanatán mi lehet még ez a nyár, s micsoda már

Tűzijáték 1839-ben

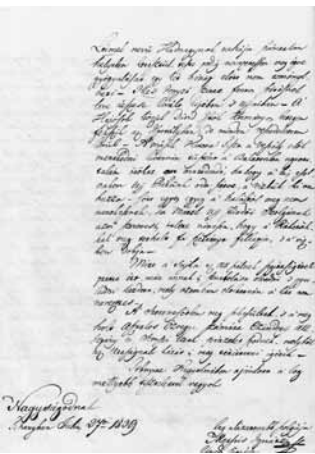
A veszprémi levéltárban családkutatás során találtam a következő szomorú eseményről szóló, 1839. évből való iratot. A 177 éves eredeti irat az akkori nyelven olvasható, ezért átírtam – napokig betűzgetve – olvashatóra, meghagyva az eredeti nyelvi stílust. Soha nem hallottam erről az esetről, de kíváncsi lennék, van-e valaki Balatonfüreden, aki még elődeitől hallva akár legendaként emlékszik rá.

Tóth Attila

Egy borzasztó szerencsétlen eset lepte meg tegnapi napon az egész savanyu vízi Közönséget, igazolva a régi köz mondást „sutor ne ultra crepida”.

Délután a Révbeli Sajkán egy nagy számu Társaság vala ide ált Tihanyban uzsonált, visszatérte után ugyan azon sajkat egynéhányan a Társaságból Annák tiszteletére tartandó tüzi játék helyéül választván, mintegy estvéli 9 órákhoz Illés Ferencz Somogy vrgyei all jegyző, két gyalog Katona Tiszt, Fehér Várról, magok mellé vevén az ujj Fürdő Házi Matzl nevű szolgát, és két asztalos legényt segédül, Ráketákkal el látva be eveztek a Balatonba mintegy 300 lépésnyi meszeségre, a

Ráketákat ott fel eresztendők; – majd másfél óráig tartó feszültséggel várta a parton álló kíváncsi sokaság a Ráketák emelkedését de hasztalan, rozsz készülették miatt nem gyulladtak, míg végre egyet meg gyújtának, mely egészen ellenkező irányt vevén a helyett hogy fel emelkedett volna, a sajkába vissza lövelte magát, s a sajkában rendre be rakott Ráketáknak egyrészét meg gyújtván rémisztő Revolutiot okozott, a benn lévőkhöz közül egy asztalos Legény a tüztől és füstől el kábulya, vagy talán ijedtében a Kormányos mellett ki bukott, s a vízbe lelte halálát, a másik asztalos Legénynek kezei annyira elégték, hogy a hus potyogni kezd róla. Leimel nevű hadnagynak ruhája számtalan helyeken keresztül, teste pedig nevezetesen meg éve gyógyulását egy két hónap előtt nem reménylheti – Illés jegyző szinte fontos sértésnek leve részese kivált kezében s ujjaiában – A Hajósok közül Dávid Istók Kormányos betegesen fekszik az Ispotályban, de minden veszedelmen kívül – A másik katona Tiszt a veszély elől menekedni kívánván tüstént a balatonba ugrott talán örökre ott maradandó, ha hogy a kis csolnakon ujj Pékükn oda sietve, a vízbe ki nem huzza – sőt egyes egyig a haláltól meg nem menekesznek, ha Matzl ujj

fürdői Szolgának azon szerencsés ötlete, hogy a Ráketákkal meg terhelt fa szekrényt felkapja, s a vízben dobja – Mire a Sajka az all szélnek segítségével partra ért, már annak is szurkolása olvadni s gyuladni kezdett, mely azonban eloltatván a ház nem nevezetes – A szerencsétlen meg sebesülték, s a megholt Asztalos Özvegy számára Czindery all-ispány és Semsei Urak pénzeket szednek, melyből az Uraságnak házát is meg téríttetni ígérk – Töbnyire Kegyelemében ajánlom a legmélyebb tisztelettel vagyok

Nagyságodnak
Tihanyban Julius 27-én
1839

leg alázatosabb szolgálja
Mersics Ignácz mk
Urad. ügyész

Egyházzenei tábor

Kiskórusunk – Csizmaziáné Kati hitoktatóval és érdeklődő hittanosoikkal együtt – idén is részt vett a négynapos gödöllői Kis Szkolatáborban, amelyet immár harmadik alkalommal rendezett meg Balogh Piusz OPraem. atya. (A nagytábor már tizenhetedszer rendezték meg, és kinötte önmagát; ezért szerveződött a kistábor, kezdőknek.)

A szkolatáborok a néhány évtizede indult egyházzenei reformot hivatottak terjeszteni. Mi ez a reform?

Az egyház hosszú idő alatt kialakította annak rendjét, mikor milyen, nagyrészt bibliai eredetű énekszövegek hangozzanak el, amelyek éppen oda illenek. Mivel a nyugati kereszténység latin nyelvi környezetben jött létre, a szertartások latinul folytak, és az énekek is így hangzottak el. A későbbi századok folyamán viszont – amikor már csak egy szűk réteg értett latinul – ezek a szövegek elvesztek a hívek sokasága számára. Az énekeket az utóbbi évtizedekben magyarra fordították, és az eredetühez hasonló, de egyszerűbb gregorián dallamokra illesztették; így bárki megérti és énekelheti. Ilyen pl.

a tőlünk gyakran hallható „Íz-leljétek és lássátok” vagy „Ragyogtasd fel arcod”. A reform másik célja, hogy az egyházzene egyéb, feledésbe merült kincseit a felszínre hozza, ezzel is gazdagítva a liturgiát.

Gödöllőn tartalmas, jó hangulatú napokat töltöttünk. Részt vettünk a szertartásokon, új zeneműveket tanultunk, ütőhangszereken játszottunk, ismeretségeket kötöttünk más gyerekkórusok tagjaival. Visszafele ellátogattunk a Veres-egyházi Medveparkba. Ezúton is köszönjük Viktor atyának a plébániai támogatást.

Csizmaziáné Kati hitoktató az alábbiakat fűzte még hozzá: Nagyszerű csapatépítési lehetőségek vannak ebben a programban – a táborozás vára-

zsa, az együtt éneklés öröme, latin nyelvű énekek elsajátítása, a közös imádkozás élménye –, mind megannyi örömforrás.

Sámint vezetőnk, Piusz atya a búcsúesten összegezte: Nem mondhatja senki, hogy ezalatt a négy nap alatt unatkoztunk, tengtünk-lengtünk, eltékoztultunk volna az időnket!

Viszont jóleső fáradtsággal megállapíthatjuk, hogy sikerült sokat tanulni, a hangunkat képezni, értéket közvetíteni, átadni a fiatalabb generáció számára. Köszönet érte a szervezőknek, és Istennek hála ezekért az értékes napokért!

Sok szeretettel várjuk továbbra is az énekelni vágyó gyermekeket plébániánk liturgikus kiskórusába.

Zemenné Orsi

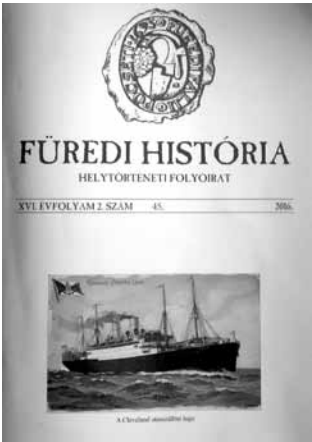

Megjelent a Füredi História legújabb, 2016/2. száma

A helytörténeti folyóirat 2016/2. száma érdekes írással, 48 oldalon jelent meg. A színes címlapra az Amerikába kivándorolt magyarok egyik gyakori utasszállító hajója került, a borítólapon a hajó képe, a hajóstársaság tájékoztató füzetét és a fumei kikötőt ábrázoló képeslapot tették. A hátsó borítón kívül új füredi könyvek, belül a Balatonfüredi Helytörténeti Egyesület életéből vett fényképek látszanak.

Az új lapszám Tanulmányok rovatában *Rácz János* a Füreddel szomszédos települések történeti helységneveit és helyi határneveit összefoglaló sorozatának első része olvasható. A Balatonfüreddel szomszédos falvak története fontos számunkra, hiszen lakóink élete szorosan összefüggött a hasonló körülmények között élő fürediekével. A határviták, a birtoklás, a gazdálkodási mód, a társadalmi kapcsolatok, a kereskedelem, árucseré, a közös igazgatás sok szállal kapcsolta össze őket. A helynevek megőrződtek a régi oklevelekben, térképeken, néprajzi munkákban és a népnyelvben, szülő- és kertműveléssel, a szántóföldi gazdálkodással, a halászáttal, az ipartörténet emlékeivel kapcsolatosak. Az azonosított földrajzi nevek az egykori vagy ma is létező falvak több évszázados történetének nyelvi lenyomatai. A helységneveknél részben későbbiek a helyi mikrotoponimák, a települések dűlőnevei, hegyföldrajzi és vízrajzi nevei, a szőlők, rétek, legelők, szántók, erdők tájékoztatói elnevezései. A szerző a névanyag rögzítésén kívül a nyelvtörténeti szempont érvényesítése mellett az etimológiai szempontú feldolgozását is elkészítette. Ebben a számban nyugati szomszédunk, Aszófő

neve és mikrotoponimái kerülnek sorra. A Közlemények rovatban *Tóth-Bence Tamásnak* Ki érted halt, szent világszabadság című írása jelent meg, amelyben a füredi születésű szabadságharcos, Prágay (Práger) János fordultatos életpályáját írja le számos új kutatási eredménnyel és pontosítással. Ezt követi *P. Miklós Tamás* Jókendv és dicsőség című cikke, amelynek Füred és a fürediek a XIX. század végi Balaton-Egyletben az alcíme. A füredi székhelyű egykori egyesület igen sokat tett a Balaton és Balatonfüred fejlesztéséért, szépítéséért, a cikk tovább árnyalja az egylet-ről kialakult ismeretanyagot. A következő írás szerzője *Budáné Bocsor Ágnes*, aki nagypjáról írt emlékezést, a füredi „amerikás” Bocsor Lajos érdekes életútjának fontos állomásait felelevenítve. Az idézett levelekből az is kiderül, hogy nem ő volt az egyetlen kívándorló Füredről. A rovat befejező cikke *Elek Miklósé*, Egy eltemetett emlék: 1956 címmel a forradalom füredi és budapesti eseményeinek gyermekfejjel átélt élményeiről szóló visszaemlékezés. A Könyvismertetések rovatban elsőként *Lichtneckert*

András A füredi történetírás és az 1836–40. évi savanyúvízi panaszkönyv címmel, *Hudi József* forráskiadványáról írt recenziója olvasható. Ennek a panaszkönyvnek a tartalma a füredi történetírásban már a 2013-ban megjelent gyógyfürdő-történetben hasznosult, amely 448 oldalon a fürdőről eddig megjelent legteljesebb és legnagyobb volumenű történeti monográfia. A mostani kiadásban a panaszkönyv szövege szétválasztva olvasható, 34 oldalon csak aláírások, jegyzetek vannak. A könyvismertetés második felében a recenzens értékes összefoglalót közöl a füredi történetírás fórumairól és művelőiről. A másik könyvismertetést *Mihalovicsné Lengyel Alojzia* tette közzé a Szuhács János pedagógiai és közéleti munkássága című kötetről. A füredi tanár, iskolaigazgató szerteágazó pedagógiai tevékenységének, szakmai életútjának emléket állító könyv írója, szerkesztője *Tölgyesi József*. Az Egyesületi hírek rovat egyrészt a helytörténeti egyesület tavalyi tevékenységét tartalmazza az elnök, Budáné Bocsor Ágnes összefoglalásában, másrészt a közhasznúsági jelentés kapott benne helyet. A Füredi História idei második száma Balatonfüreden a Lipták Gábor Könyvtárban, a Városi Helytörténeti Gyűjtemény és Kiállítóhelyen, az Arácsi Népházban, a Tourinform-irodában, a Bodorka – Balatoni Vízivilág Látogatoközpontban és a Köztársaság utcai könyvesboltban vásárolható meg, a Balatonfüredi Helytörténeti Egyesület tagjai pedig tagdíjmentesen kapják. Az egyesület szeretettel várja az érdeklődőket rendezvényeire, illetve tagjai sorába. – RJ –

Tóparti emberek

Fotó: Németh Ákosné

Gyarmati László író szerkesztésében Balatoniak – Térségi lexikon címmel új kiadvány jelent meg a közelmúltban a tóparton élő és ide kötődő emberekről. A kötet a 2008-as Balatoni arcképcsarnok bővített változata.

„...mindig oda lyukadunk ki, hogy igazából egyetlen dolog lehet a mérce: valaki balatoninak vallja, érzi magát, a Balatonért dolgozik, a tavat képviseli, a térség értékeit őrzi, védi, segíti, vagy sem? Épp ezért a könyvben a helye azoknak a balatoni embereknek, akik országos vagy akár nemzetközi szinten is jegyzettek, ugyanakkor balatoni lehet saját környezetében például egy kis település polgármestere, tanítója, civil szervezet vezetője... A jelen lexikon még közel sem teljes! Tudjuk: nagyon sokan kimaradtak olyanok, akiknek itt lenne a helyük...” – írja a szerkesztő a könyv bevezetőjében. Valóban hiányérzetünk támadhat, elég, ha csak Balatonfüred két diszpolgárára, *Gubicza Ferenc*re, a helyi könyvsorozat kezdeményezőjére, szerkesztőjére, valamint *Rosta Sándorra* gondolunk, aki évtizedeken át a BIB élén állt. *Dr. Bóka István* polgármester, a Balaton Fejlesztési

Tanács elnöke köszöntőjében egyensúlyt teremt a lexikon céljait illetően: „Úgy gondolom, hogy a Balatont szerető, sikereiben osztozó polgárok közös érdeke az, hogy megismerhesék azok munkásságát, akik gazdasági szereplőként, művészként, politikusként, a tudomány, a kulturális élet, a sport, az egyházak vagy éppen a civil szféra területén tevékenykedve gazdagítják a régiót. Ők együtt képezik a Balaton különleges, más térséggel nem azonosítható helyi társadalmát...”

Balassa Balázs, a Balatoni Szövetség elnöke így fogalmaz: „E könyv segítségével képet kaphatunk a térség szellemi értékeiről, önkormányzatairól, vállalkozásairól.”

Élők és elhunytak egyaránt szerepelnek fotóval a válogatásban. Elírások, helyesírási hibák sem veszik kedvünket attól, hogy megismerkedjünk velük. Tallózásunk során sűrített, de változatos életutakkal találkozhatunk. (Akad olyan szerencsés balatoni ember, akiről kétszer is olvashatunk.) A fürediek közül jelen van *dr. Bóka István*, *dr. Kiszely Pál* korábbi alpolgármester, *Csima György* építész-mérnök, *Csoknyai István* kézilabdaedző, *Budáné Bocsor Ágnes* idegenforgalmi szakember, *Nagy Jenő* korábbi szálloda-

igazgató, országgyűlési képviselő, *Kellei György* író, újságíró, *Pálffy Károly* festőművész, *Simon Károly*, a város első polgármestere, *Pálffy Sándor* volt polgármester, *Villangó József* nyugalmazott idegenforgalmi tanácsadó. Az elhunytak között *dr. Lázár János* vegyész-mérnök, a Balatoni Szövetség volt titkára, *Fülepi Pál* technikus, a nyugdíjasklub egykori vezetője és *Matyikó Sebestyén József* síófoki múzeumigazgató, etnográfus, számos füredi monográfia szerzője nevére bukkantunk. Könyveikkel, közéleti aktivitásukkal, munkahelyi feladatokkal Füred hírnevét öregbítik jó néhányan: *dr. Praznovszky Mihály* irodalomtörténész, *dr. Lichtneckert András* történész, levéltáros, *dr. Tölgyesi József* főiskolai docens, *Bándi László* helytörténész, *Filep Miklós* zánkai polgármester, a DRV üzem-mérnöke, *Györffy Árpád* és *Zatkalik András* újságírók, szerkesztők, *dr. Sipos Árpád* ügyvéd és *Szauer Rózsa*, a Nők a Balatonért Egyesület elnöke. A városban lakó tihanyi biológusok, tudományos kutatók is helyet kaptak a lapokon: *dr. Elekes Károly* és *dr. Vörös Lajos*. A lexikont intézmények, önkormányzatok, vállalkozások és civil szervezetek bemutatása zárja. (Siópersz Kft.) (kk)

Apámat rakoncátlan embernek tartották a járási székhelyű nagyközségben, mert az istennek sem akart belépni a kommunista pártba. „Földvári Károly velejéig reakciós és konzervatív egyén, de azt el kell ismerni, hogy a kisujjában van a közgazdaságtan. Ezért nem tehetjük félre, szükségünk van rá pénzügyekben.”

A gazdag sváb falu tanácselnöke és párttitkára korábban nem így gondolta. Hiába noszogatták és fenyegették apámat, nem írta alá a belépési nyilatkozatot. „Vallásos vagyok, hiszek Istenben, templomba járok. Ha nem tetszik, rúgjatok ki a tanácstól!” – érvelt szemrebbenés nélkül. A vasárnap délelőtti szentmisére engem is magával vitt. Imádkoztunk lelkesen. A szüleim beíratk a hittanra is, de ebből hatalmas patália támadt. A tanácselnök megtiltotta apámnak, hogy eljárjak a foglalkozásokra. Így aztán titokban találkoztam a piknikus alkatú, jó kedélyű plébánossal egy idős özvegyasszonynál, aki mindig meggyes és túrós rétesel kínált bennünket. Az atya fanyar vörösbort is kortyolgattam a réteshez. Végül beszívott. A Szentírást persze hanyagoltuk.

Apámat hamarosan kirúgták. Rollerral elmentem a tanácsház elé, mert azt hittem, hogy kivezetik az épület lépcsőjére, és a főnöke fenékebe billenti. Így képzeltam a kirúgatását.

Még azon a héten a járási székhelyre költöztünk, apám a Magyar Nemzeti Bank igazgatóhelyettese lett. Ehhez a beosztáshoz nem volt szükség párttagságra. Itt már bonyodalmak nélkül járhattam hittanórákra. Egy fiatal, alacsony és sovány pap tartotta az órákat, amelyek azzal kezdődtek, hogy érthetetlenül végigpofozott mindnyájunkat; meghúzta a pajeszunkat, aztán durr, máris csattant a tenyere az arcunkon. Egy idő múltán bemószeroltam apámnak a viselkedését. Leváltották, és ezután egy szemüveges, jámbor plébános foglalkozott velünk. Ervin bácsi középkorú, művelt pap volt, cikkeket és könyveket írt. Magunk között Arany Józsnak neveztük el. Egyik óra után megszólított: – Robikám, gyere, kísérl át a plébániára – kérte bársonyos hangon.

Ütközben szorongtam, netán vétkeztem, hibáztam, és Ervin bácsi négy szemközt megdorgál. De okatlanul féltam. Könyvek-

Kellei György

Elszabotált karrier

kel, képekkel és lemezekkel teli, illatos levegőjű szobájában a zongora mellé állított.

– Észrevettem, hogy kellemes és lágy a hangod. Beléphetnél a templomi gyerekkórusba, és idővel szólót is énekelhetnél. Most meghallgatlak, és megpróbállak követni. Ápolj ujjaid a klaviatúrára tette.

– Tessék, énekelj bátran. Ne feszélyezd magad.

Egyetlen egy egyházi dalt sem tudtam fejből. Mellesleg az imákkal is hadilábon álltam. Az atya rám mosolygott.

– Gyerünk, Robi!

Nem volt mese, énekelni kellett. Belefogtam egy mozgalmi dalba, de hanyag úttörőként ennek sem tudtam végig a szövegét: Fel vörösök, proletárok, csillagosok, katonák, nagy munka vár ma reátok... – zúgtam jó hangosan. Ervin bácsi igyekezett kísérni, aztán leintett.

– Mást szeretnék hallani – kérte anyagi türelemmel.

Töprengtem. Szégyelltem magam, arra gondoltam, hogy apámat égetem a szerencsétlenkedéssel.

– Nos? – nézett rám az atya. Rázendítettem: Vörös Csepel, zúgjon a hangod, Váci út, felel nekik...

– Elég! Elég! – szakított félbe. – Ennyi a repertoárod?

Kussoltam, csak halványan ismertem a szó jelentését.

– Eszembe jutott még valami – emeltem fel a kezemet kisvártatva.

Ervin bácsi bólogatott. Énekelni kezdtem: Hallgatott a kert, minden elnémult, megpihent a föld és az ég, nyár volt, alkonyat, lenn a Moszkva-part... Amikor kiejtettem a szovjet főváros nevét, dühösen lecsapta a Bösendorfer fedelét, én pedig villámgyorsan kimenekültem a plébániáról. Másnap átsétált a bankba, és figyelmeztette apámat: „Fogd szorosabbra a gyeplőt. Robit foglyul ejtették a vörös eszmék.”

Nyolcadikos koromban – 1960-at írtunk – kiválasztottak leendő KISZ-tagnak. Négyen öten átballagtunk a szemközti gimnáziumba, ahol idősebb KISZ-es diákok beszélgettek velünk, hogy kipuhatólják szellemi és ideológiai érettségünket, alkalmasságunkat. A községi KISZ-bizottságtól is megjelent egy tar fejű szivar. Ellenszenvesnek találtam; szája sarkában nyál fehérlett. Ahogy beszélt, a nyál szájakra nyúlt, és úgy remegett, mint a hárfa megpendített húrja. Majd fröcsögve szét-pattant. Orrából és füléből szőrszálak kandikáltak ki. Be lehetett volna fonni őket.

– Hogy álltok a hazafias dalokkal? – kérdezte talányosan. Mivel egyöntetűen hallgattunk, rám bökött nikotintól sárga ujjával. – Te például ismersz néhányat? Megnyerő az orgánuzmód. Énekelj nekünk.

– Boldogan – mondtam. Osztálytársaim vigyorogtak.

Tizennégy éves koromra apám ösztönzésére megtanultam jó pár egyházi dalt. Belefogtam az elsőbe: Fel nagy örömré, ma született, aki után a föld epedett. Mária karján égi a lény, isteni kisedd szűznek ölén... Siri csend fogadta a produkciót a teremben. Folytattam egy másik énekkel: A keresztfához megyek, mert máshol nem lehetek nyugalommal lelkemnek...

– Tudod, hová mész?! Penderítsétek ki a seggfejet! – üvöltötte a fickó.

Othton a keresztapám, egy kisváros esperese várt rám. Ő azt akarta, hogy Pannonhalmára menjek gimnáziumba.

– Nem tehetem – hűtöttem le az öreget. – Alig egy órája, hogy felvettek a Kommunista Ifjúsági Szövetségbe – hazudtam folyékonyan.

Sikeresen egymásra uszítottam a különböző eszméket. Semlegesítettem önmagamot, szabotálva, elfuserálva szóló-énekesei és mozgalmi karrieremet. Hídegen hagytak az ideológiai. Asztrofizikusnak tanultam, és abban a világban más törvények uralkodnak. Ahogy öregszenek, egyre inkább rádöbbenek, hogy végső soron azok is isteniek.

Egyszer volt, hol nem volt, az én kis falumban élt egy szöke, kék szemű kisfiú. A neve Péter, de mindenki Petinek nevezte, mert egészen kicsi fiú volt még, éppen csak szeptemberben kezdett iskolába járni.

Képzelték, mióta iskolába járt, minden addigi vidámsága és bátorsága, csibészsége mint ha elpárolgott volna. Petinek ugyanis komoly bajai voltak az iskolával! A vörös téglás iskolaépületet fenyegetőnek látta, a piros csempés folyosón szaladgáló gyerekekkel nem volt kedve együtt játszani, a csúfolódó, verekedős fiúkat inkább elkerülte. A fehér falú osztályterembe lépve még a szava is elakadt. Nem szeretett számolni, nehezen olvasta ki a szavakat, mondatokat, az írása telis-tele volt hibával. A többi gyerek emiatt kinevette, és ő sokszor volt szomorú. Szegény Peti pedig nem tehetett semmiről: mintha gonosz manók csenték volna el a betűket a szavakból. Mikor el akarta olvasni őket, a betűk elugráltak a szeme elől. Ezért az olvasásnál csak motyogott.

Petinek egyetlen barátja volt: Cecília, becenevén Cili, egy szöke, kék szemű, vidám kislány. Sok barátnője volt, és jól ment neki a tanulás is. Petivel mégis igaz barátok lettek, mert egymás mellett laktak, és

sokat játszottak együtt. Cili aggódott Petiért, szeretett volna segíteni rajta. Egyik nap, amikor kinyitotta a kerti kiskaput, hogy átszaladjon Petihez, az arcába csapódott egy újságkivágás. Felvette, elolvasta, és egy hirdetést talált rajta: „Minden bajt meggyógyítok, gyere el hozzám. Erdő utca 7. szám alatt találsz meg. Mádi György (06-70-777-7777)”. Cili izgatottan szaladt Petihez, és átadta neki a hirdetést. Megbeszélték, hogy másnap Peti a reggeli iskolai ünnepély helyett elsétál a megadott címre.

Így is történt. Peti egy citromsárga ház elé ért, a kerítését és a kaput befönték a zöld indák, levelek és színes virágok. Becsöngetett. Egy őszes hajú, sötét szemű, magas, kék köpenyes ember nyitott ajtót.

– Szia, Peti! Miben segíthetek? Gyere, mondd el, mi bánt. Mádi Gyuri vagyok. Tegezz csak nyugodtan, és kérlek, ne szólíts bácsinak!

Peti belépett egy varázslatos kertbe, ahol olyan növények nőttek, amelyeket máshol még sosem látott. Izgalomban nem hallotta a madarak csicsergését, hanem félénken követte Gyurit a házba.

A ház belseje is különleges volt: zöld leveles előszoba, kék virágos folyosó, ibolyaszínű, lila nappali, benne egy karos-

szék, vele szemben egy kanapé, közöttük egy kis asztalka. Az asztalon két gyertya égett, és egy hatalmas kristálygömb szikrázott. Gyuri leültette a kisfiút a karosszékbe.

– Milyen betegségeket gyógyítasz? – kérdezte tőle Peti.

– Leginkább fákat szeretek gyógyítani, és megszabadítani az embereket a nyomasztó élményeiktől, a bánatuktól. Te nem szoktál például rosszakat álmodni? – nézett Petire.

Kovács Lilianna

A fagyógyító

– Dehogyanem. Sajnos minden éjjel. – vallotta be a kisfiú. – Te tudsz nekem segíteni? Legtöbbször egyedül vagyok egy sötét szobában, ahonnan nem tudok kijutni. – Peti egyre biztosabb volt abban, hogy egy varázslóval van dolga.

– Hát, ezen könnyen segíthetek! Csukd be a szemed, és képzelj magad abba a szobába.

Peti előtt megjelent a sötét szoba, és újra bezárva érezte magát. Kiáltani szeretett volna, mert sem ablakot, sem ajtót nem talált. Ekkor meghallotta a varázsló hangját:

– Jól jönne ide egy ablak, ugye? Hova tennéd?

– A jobb oldali falra! – válaszolta Peti, és örömmel látta, hogy egy széles ablak nyílt ott, ahová elképzelte. Odalépett, és kinézett az ablakon. Kint sütött a nap. Réten játszadozó gyerekeket látott, akiknek leginkább sárga és kék színű volt. Körülöttük felnőttek álltak, a legtöbb zöld és piros színű vagy lilás. Megpillantott két szürkésfekete színű embert is, akiket gonosz-

nak gondolt. Ekkor egy ajtó tárult ki előtte az ablakkal szemben.

– Ki szeretnél menni hozzánk? – kérdezte a varázsló.

Peti kicsit hátrahőkölt, és azt válaszolta, hogy egyedül nem mer kimenni közéjük.

– Hívjak tündéreket, akik segítenek neked kilépni?

– Igen, kérlek – örült meg Peti.

Hirtelen két fényes tündér jelent meg mellette, világos, térdig érő hajuk csillogott, pillangószárnyaik türkizkék és rózsaszín árnyalatokban pom-

páztak. Ruhájuk a földet súrolta, és teli volt apró, színes virágokkal. Egyiküket Arielnek, a másikat Rózsaszíromnak hívták. Mosolyogva karon fogták Petit, és kivezették az ajtón. Majd felkapták, és elrepítették egy gyönyörű, vörös törzsű, zöld levelű tölgyfához, amely egy patak melletti tisztáson állt. A fa még fiatal volt, gyökerei egészségesek, de amikor körbejárta a törzsét, egy vágást talált rajta. A vágásból, mint egy sebből,

a nyomasztó szobáról álmodni – mondta. – De most ideje elmennek az iskolába, mert véget ért az ünnepség, és keresni fognak.

Peti elköszönt, és futva indult az iskola felé. Eppen beért az olvasóórára. A táskájában csodájára ott lapult a kis fadoboz, amit a tündérektől kapott. Amint kinyitotta a tankönyvét, meglepetten látta, hogy a betűk már nem ugrálnak, hanem szépen nyugodtan állnak egymás mellett. Így persze már könnyű volt kiolvasni a szavakat!

Ezután Peti egyre jobban tanult az iskolában, nemsokára egy tanulmányi versenyt is megnyert. A következő tanévben ő lett az osztály legjobb tanulója. Az osztálytársaival összebarátkozott, de legjobb barátja továbbra is Cili maradt.

A polcán megőrizte a dobozát, amely egy kulcsot rejtett és egy kis levelet a tündérek üzenetével: „Ha ezzel a kulccsal nyitod ki a kertek kapuját, a tündérek országában, a tölgyfádnál találhatod magadat. Visszavárunk.”

Peti többször visszatért a tündérekhez, de az már egy másik történet. Aki mindezt nem hiszi, keresse meg Petit és Cilit az én kis falumban, itt laknak a szomszédomban. Tudjátok, ezt a mesét tőlük hallottam.

Palócföldi kalandozás Szandán

Július végi táborozásunkkor először Vácon álltunk meg, ahol megnéztünk két templomot és a főteret. Sajnos a Memento Mori kiállítás nem láthattuk, és később Mikszáth horpácsi kúriáját is csak kívülről szemlélhettük, de sok információhoz jutottunk így is. A szállásra évt csapatokat alkottunk, majd játék, ismerkedés következett, társasoztunk, beszélgettünk, fociztunk.

A második napon az öt frissen alakult csapat falukutatósba kezdett. Huszonnégy kérdést kellett megválaszolni, a válaszok keresése közben felfedeztük a táborunk helyszínét, Szandát. A helyiek kedvesen fogadták kérdéseinket, és amire csak tudtak, válaszoltak. Betekintést nyertünk a falu múltjába, sőt botanikai és geológiai ismereteket is szereztünk.

Miután minden csapat viszszaért a táborhelyre, ebédig kézműveskedhettünk, lehetett karkötőt, tarisznyát és a vetélkedőhöz szükséges „palóc mozaikot” készíteni.

Ebéd után meglátogattuk a helyi vadászati és helytörténeti kiállítást, ahol János bácsi be-

vezetett minket a vadászat világába. Lehetőségünk volt többféle agancsot, trófeát, sőt koponyát is kézbe venni, nem beszélve egy borz bundájáról. Ugyanabban a helyiségben, amit a hajdani istállóból alakítottak ki, megismerhettük Szanda régi bútorait, használati tárgyait, viseleteit, a kender feldolgozásának folyamatát is.

A táborba visszatérve íjászkodtunk, majd sötétedés előtt János bácsi elvitt minket vadlesre a falu közeli erdő szélére, ahol a kézzel kézre adott távcsövek segítségével néhány őzet és nyulat is megfigyelhettünk.

A harmadik napon a szomszédos Szlovákiába látogattunk el, Szklabonyán Mikszáth Kálmán emlékházánál kezdtük a napot. Ezután Kékkő várába látogattunk el, ahol egy gyors ebédet követően körbevezettek bennünket. Elsőnek a vár kápolnáját néztük meg, majd régi gyermekjátékokat és bábszínházakat láttunk. Végül megnéztük a vár kazamatáit, itt olyan alacsonyan volt mennyezet, hogy a magasabbaknak le kellett hajtaniuk a fejüket.

A késő délutánt ismét János bácsiéknál töltöttük, kemencében sült kenyérlángost ettünk. A már szokásunkká vált ország-város játékkal zártuk a napot.

Péntek délelőtt János bácsi vezetésével indultunk Szanda várához. A meredek domboldalt a nagy sár miatt nehéz volt megmászni, többször csaknem ottmaradt egy-egy cipő, néhányan vissza is fordultak. Viszont sok érdekességet hallottunk útközben, és a táj is mesés volt, mint például a domboldal andezit orgonasípjai. A várba felérve egyszerű kilátás tárult elénk, láttuk az összes környező települést, hegyeket, termőföldeket, mezőket és kőbányát.

Délután eljött hozzánk egy idős hölgy, Ilonka néni, aki a falusi életről mesélt és palóc népdalokat énekelt nekünk, néhányra minket is megtanított.

Este tábor tüzet gyújtottunk, sütöttünk kolbászt, szalonnát. A tűz melletti Ki mit tud?-on olyan műsorszámokat láthattunk, mint: akrobatika, pingpong labda-pattogatás, a lélegzetvétel művészete. Másnap Balassagyarmatra utaztunk,

ahol a Palóc Múzeumban bepillantást nyertünk a palócok mindennapjaiba. Az első világháború kapcsán nemcsak a katonák, hanem a háttország életével is megismerkedtünk. Végül Nagy Ivánnak, a múzeum alapítójának személyes tárgyait és könyvtárát néztük meg.

A szálláshelyre visszatérve pihentünk egy kicsit, hogy felkészüljünk a vetélkedőre, ahol számot adhattunk arról, mennyire emlékszünk az egész héten hallott vagy látott érdekességekre. Szoros verseny volt, szép eredményeiért minden csapatot jutalmaztak. Ezután megtudhattuk, ki miben lett leg..., ugyanis egész héten szavazhattunk a többi táborlakóra, hogy kit tartunk legügyesebbnek, legtürelmesebbnek, legbarátságosabbnak stb., és a szavazatokat összeszámolva alakult ki, melyikünk milyen címet kapott.

Az utolsó reggelt pakolással töltöttük, majd hazafelé menet betértünk Hollókőre. A várban egy középkori lovag vezetésével körbejártuk a romokat, sőt egy virtuális túra keretében azt is megcsodálhattuk, milyen lehetett fénykorában. Ebéd után a faluba továbbsétálva gyönyörködhattunk a minket körülélő takaros, palóc házakban, a helyi árusoktól pedig különféle szép és/vagy finom kézműves remeket vásárolhattunk. Az össznépi fagyizás után visszaindultunk Balatonfüredre.

A könyvtár előtti búcsúzás kissé lelemozó volt, mert nagyon jól éreztük magunkat együtt. Rengeteg élménnyel gazdagodtunk, és reméljük, jövőre majd mind viszontlátjuk egymást.

Tábori tudósítók:

Kohl Dóra

(Lóczy Lajos Gimnázium,

Balatonfüred)

Tóth Lily

(Magyar–Angol Tannyelvű

Gimnázium, Balatonalmádi)

Diák meseíró sikere

A Gárdonyi Géza Művelődési Ház és Könyvtár hetedik alkalommal meghirdetett nemzetközi Tündérszöveg meseíró pályázatára több mint kétszáz mese érkezett négy országból. Harmadik lett a Balatonfüredre iskolába járó, aszófői, tízéves Kovács Lilianna (a díjátadón készült fotón középen), aki Székesfehérváron vehette át a díszoklevelet és a jutalomkönyvet A fagyógyító című, fent olvasható meséjéért

BFN

Mátyás király nyomában

Az Emberi Erőforrások Minisztériuma megbízásából az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő a Határtalanul! program keretében nyílt pályázatot hirdetett a magyarországi nemzetiségek anyaországaival, illetve a más országban élő, azonos nyelvet beszélő közösségeivel kapcsolatos ismeretek bővülésének, a magyarországi és külföldi fiatalok közötti kapcsolatok kialakulásának elősegítésére.

A Határtalanul! program célja a magyar–magyar kapcsolatok építése, személyes kapcsolatok kialakítása, elmélyítése. A program a nemzetpolitikai célt fordítja le konkrét tapasztalatokra, azaz a Határtalanul! a nemzeti összetartozás operatív programja. Keretében magyarországi iskolák tanulói az állam

támogatásával osztálykiránduláson vesznek részt a szomszédos országok magyar lakta területén, így személyes tapasztalatokat szereznek a külföldi magyar-ságról.

A Radnóti Miklós Általános Iskola 7. évfolyamosai a Határtalanul program Mátyás király nyomában című pályázatának nyerteseként szeptember 27–30. között Szlovákiában, felvidéki városokkal, nevezetességekkel ismerkedhetnek (Bajmóc, Selmecbánya, Késmárk, Lőcse, Szepesvár, Igló, Szlovák Paradicsom, Rozsnyó). A bényi és pelsőci magyar iskolában is látogatást tesznek a gyerekek, ahol megismerhetik egymás lakóhelyét, és bemutatgatják iskolájukat egymásnak.

Radnóti iskola

Bajnoki rajt kéziben

A Veszprém elleni felkészülési bajnoki után szeptember első hetében valóságosan is elindult a nagyüzem.

A BKSE valamennyi csapata számára „becsengetnek”. *Leles Gábor* OSB-s fiataljai nyitják a sort Várpalotán, majd *Kis Ákos* KSB-s csapata Pesten rajtol az idén újonnan indított kiemelt serdülőbajnokságban. Ezt követően Gyöngyösön szerepelnek *Kárpáti Krisztián* ifistái, majd őket követve bemutatkozik a *Csoknyai*-csapat is. Ebben a szezonban az ifik a felnőttmérkőzések előtt lépnek pályára, így a szurkolók kényelmesen – egy napon két meccsen is – figyelemmel követhetik a fiatalok fejlődését.

11-én (lapzártaor) aztán Füreden is lesz meccs. U 23-as fiataljaink a PLER ellen itthon kezdik az NB I/B-s csatákat. Idén a „junior”-csapatunk alapvetően az ifistákra épül, őket alkalmanként egészíthetik ki a felnőttkeret azon fiataljai, akik azon a héten kevesebb terhelést kaptak.

A bajnoki rajtot legkésőbb Kis Ákos fiatalabbakra épülő NB II-es csapata kezd: 18-án lépnek pályára a Veszprémi KSE II vendégeként.

A szövetség döntése értelmében – jelen pillanatban úgy néz ki, hogy – utoljára szerepelhetnek a fiatalokból álló csapataink a felnőtt NB-s bajnokságokban. A túlterheléstől akarják őket védeni. Ha ebben van is részgazagság, nem hinném, hogy ez valóban jól szolgálja a magyar kézilabda érdekeit.

A döntés azért is érdekes, mert a szövetség egy másik szobájában épp arról született döntés, hogy *Gyurka János* utánpótlás-válogatottjával az NB I-es felnőttbajnokság részeként valamennyi NB I-es csapatnak meg kell mérkőznie a szezon során. Az indok itt éppen a komoly ellenfelek ellen megszerezhető meccsrutin volt. Pedig Gyurka kapitány csapatának első sorából többek – hogy csak Győri, Bartók, Juhász, Fekete, Rózsavölgyi vagy Ligetvári nevét említsem – már tavaly is rendszeresen és nem percembereként szerepeltek a posztjaikon egyesületeik NB I-es csapataiban. Sőt, ők már nem is szerepeltek a saját korosztályos csapataikban. Az előttük álló a szezonban meg egyértelműen csak nagyobb lesz a szerepük a felnőtt NB I-ben a klubjaikban. Győri Mátyás vagy Bartók Donát a saját posztján csapataik első számú játékosai, ráadásul Matyira a hazai bajnokikon túl a BKSE nemzetközi megmérettetései is várnak.

Tehát, míg az NB I-es bajnokságban még nem igazán vagy egyáltalán nem szereplőket eltiltjuk a felnőttbajnokságok második vagy harmadik vonalától, addig az NB I-ben alapemberré előrelépőkről még egy bőrt akarunk lenyúzni. Náluk pedig nem beszélhetünk meccshiányról, sőt, a tervezett pluszterhelésük jelentené a valós problémát, a heti három meccset, a sérülésveszélyt. Arról nem is beszélve, hogy a fent megnevezettek szerződötetett, profi játékosok. Így kiesésük a sportszakmai szempontokon túl komoly anyagi veszteséget is jelentene egyesületeiknek.

Csak reménykedni tudunk, hogy a juniorkapitány nem csinál ebből presztizskérdést, belátja mindezt, és a keretének azon játékosait szerepelteti ezeken a meccseken, akiknek valóban előrelépést jelentené ezek az összecsapások, azt a pluszt, amivel felzárkózhathának Győri, Bartók és a többiek mellé.

Csoknyai István kerete jelentős változásokon esett át. Fiatal, a nagyválogatottban is bemutatkozott saját nevelésű játékosaink – Bánhid, Bóka és Szöllősi – hagyták el Füredet. Pótlásukra rutinos, NB I-es, illetve az orosz bajnokságban edződöttöket szerződtettünk, de nekik még be kell épülniük a játérendszerünkbe. Váratlanabban ért bennünket a nálunk NB I-es játékosá előrelépő Ligetvári augusztusi visszavezénylése Veszprémbe. Mi egyértelműen nehéz helyzetbe kerültünk, és csak reménykedhettünk, hogy Patrik fejlődése nem törik meg. Az ő pótlása még nem megoldott, és lévén már szeptember, valószínűleg házon belül kell azt megtalálni. Vagyis a földön járva kell az elvárásokat kitűzni a csapat elé. Az előkészületek során voltak biztató sikerek (az orosházi torna, a váci és az egyik komló méccs), lelkes helytállás (a Telekom ellenében), de bizony bukták is a Komló, és főleg hazai pályán a Cegléd ellenében. A veszprémi előrehozott bajnoki után a megyei sportújságírás doyenje, *Donát Tamás* azzal „biztatott”, hogy lesznek ebben a szezonban nagyon szép sikereink, de bizony kellemetlen meglepetések is érhetnek bennünket.

Adott tehát Csoknyai mesternek a feladat: szaporítani a sikerek, illetve minimumra szorítani a kellemetlenségek számát. Ahogy mondani szokás, innen szép nyerni.

Korosztályos csapatainkra kemény meccsek várnak a saját bajnokságaikon túl a felnőtt NB-s felnőttbajnokságokban is. Az utóbbiakban nincs eredménykényszer, csak a fejlődést várjuk el. Fiataljaink közül többen már megízlelhetnék a sikert a nyári, válogatottbeli szereplések során. Kívánnuk, hogy ez az iz a szezon végéig megmaradjon nekik és nekünk is. A fiatalabbakhoz több új tehetség is csatlakozott. Reméljük, megtaláljuk közöttük az új Bókákat, Bánhidiket és Szöllősiket. A tervezett új bajnoki kiírásban ez nem lesz könnyű...

Dr. Király G. István

Balaton Sportprogram

Szabadidő és Konferencia Központ

8230 Balatonfüred, Horváth Mihály u. Tel.: +36(87)480-196. Fax: +36(87)482-193

e-m@il: balatonkonferencia@t-online.hu

honlap: http://www.balatonkozpont.hu/

SZEPTEMBER 17., SZOMBAT

BKSE–Orosházi FKSE NBI-es kézilabda-mérkőzés

16.00 ifi

18.00 felnőtt

SZEPTEMBER 25., VASÁRNAP

9.00 Balatonfüredi SC–Kaposvári Bátya SE sakkverseny

15.00 BKSE U 23–Dabas VSE KC NBI/B-s kézilabda-mérkőzés

SZEPTEMBER 30., PÉNTEK

BKSE–Sport 36 Komló NBI-es kézilabda-mérkőzés

16.00 ifi

18.00 felnőtt

A MŰSORVÁLTOZTATÁS JOGÁT FENNTARTJUK!

Vitorlássikerek az olimpián

A 18 éves Érdi Mária első olimpiáján a 14. helyet szerezte meg a Laser Radial hajóosztályban. A szakma és talán még ő maga sem számított korábban arra, hogy kvótát szerez Rióba, ahhoz képest magabiztos, érett versenyzéssel hívta fel magára a figyelmet ezúttal is.

„Nagyon jól éreztem magam, és szerintem nagyon sok tapasztalatot szereztem, amiket majd Tokióban is hasznosíthatok” – kezdte értékelését a 18 éves vitorlázó, aki a riói olimpián futamot is tudott nyerni. „Jót tett az önbizalmamnak ez az olimpia. A játékok előtt eléggé tartottam a rajtuktól, de most láttam,

Az olimpia után Füreden versenyez Érdi Mária

Fotó: MVSZ

hogy aki megdolgozik a jó rajtért, annak jó rajtja lesz. A sebességemmel is elégedett voltam, volt olyan nap, amikor én voltam a leggyorsabb.”

Kik voltak kint Rióban?

A magyar vitorlássalcsapatot Berecz Zsombor és edzője, Kelemen Tamás, a magyar csapat vezetője, Cholnoky Sára, Gádorfalvi Áron, Érdi Mária és Vadnai Benjamin, valamint a szövetségi kapitánya, Utassy Lóránd és az edzőként utazó Vadnai Péter képviselte az olimpián. Rick Gergő hajóépítőként és technikai segítőként volt kint a magyar vitorlássalcsapattal. Érdi Máriát Laura Baldwin ausztrál edzőnő segítette. Az olimpián ott volt még a Magyar Vitorlás Szövetség elnöke, dr. Kollár Lajos is, ám ő nem a vitorlássalcsapat kontingensében volt jelen, hanem az egész magyar olimpiai csapatot kísérő sportorvosok egyikeként.

Böröcz Bence versenybíróként Rióban

A World Sailing, a vitorlássalport nemzetközi irányításáért felelős szervezete Böröcz Bencét, a világ egyik legfiatalabb nemzetközi versenybíróját is bevalasztotta abba a versenybírósgába, amelyik a 2016. évi nyári paralimpiai játékok vitorlássalversenyeinek sport-szerűségét garantálja.

Az eseményt három versenyszámban, 80 versenyzővel, szeptember 7–17. között rendezik meg a riói olimpiai helyszínen.

A vitorlássalport 2000 óta teljes értékű, érmet adó szereplője a paralimpiai játékoknak. A versenyen bármilyen testi fogyatékossgal rendelkező sportoló részt vehet. Az indulók képességeit négy tényező – a stabilitás, a kéz funkcionálitása, a mobilitás és a látás – figyelembevételével osztályozzák. A nemeket tekintve mindhárom versenyszám vegyes, és azokat tőkesúlyos vitorlással hajókkal bonyolítják le. Az egyszemé-

lyes, 2.4mR osztályban minimális fogyatékossgal bíró sportolók versenyeznek. A kétszemélyes, SKUD18 osztályban egy hölgy és egy súlyosan fogyatékos vitorlázó alkotja a csapatot, míg a háromszemélyes Sonarban minden versenyző fogyatékossgát egy 1–7-ig terjedő skálán értékeli.

Böröcz Bence négy éve nemzetközi versenybíró. Ezalatt a hazai események mellett az ifjúsági olimpiai játékok, kiemelt nemzetközi versenyek, valamint világ- és kontinensbajnokságok versenybírósgának volt tagja, legutóbbi alkalommal már elnöke is. Több alkalommal vett részt olimpiai osztályok számára rendezett versenyeken.

„Az eredetileg kijelölt versenybírói csapatnak ugyan nem voltam tagja, de egy pár hete megüresedett helyre engem találtak a legalkalmasabbnak. Óriási szakmai elismerésként tekintek erre a lehetőségre. Rendkívül hálás vagyok nevelő egyesületemnek, a Balatonfüredi Yacht Clubnak, valamint a

nemzetközi Laser és Finn osztályoknak, hogy az elmúlt években kellő lehetőséget kaptam arra, hogy a nemzetközi eseményeken tapasztalatot szerezhessenek, ami méltóvá tehet arra, hogy a paralimpiai játékok versenybírósgához csatlakozzak. A vitorlázás az egyik olyan tündöklő sportág a játékokon,

legnépesebb, 46 hajós Laser Standard mezőnyében, és a további futamain is általában jobban szerepelt, mint amit a papírforma diktált volna. Volt egy balszerencsés óvása, illetve néhány futamon az extrém erős széllel járó szokatlan hullámmás sem kedvezett neki, végül a 33. helyen végzett.

A magyar vitorlázók 1928 óta a mostanival együtt 15 olimpián vettek részt. Összesen 59 versenyző nyolcvannolc év alatt, persze néhányan – tizenegyen – többször is. Az első futamgyőzelmet Fináczy György érte el 1972-ben Kielben, majd a Detre testvérek nyertek két futamot is a Tallinnban 1980-ban, amikor bronzérmesek lettek. 1992-ben Barcelonában pedig Nyári Gyula és Zsolt győzött a hatodik futamban 470-es osztályban. Ez a négy futamgyőzelem szaporodott most hatra *Érdi Mária* és Berecz Zsombor jóvoltából. Berecz Zsombor már három éve egyértelműen a finnes nemzetközi élvonalba tartozik, de Érdi Mária és Vadnai Benjamin nagyon fiatalok, akikről komoly olimpiai eredmény reálisan majd négy év múlva, a tokiói olimpián várható – írja elemzésében *Ruják István* a MVSZ oldalán.

MVSZ

Vadnai Jonatán szorgalmasan gyűjti az érmekeket

Miközben testvére, Vadnai Benjámint Rióban versenyzett, Vadnai Jonatán világbajnoki címet szerzett a laseresek között az U21-es és az U19-es korosztályban.

Kielben a Laser Standard osztály U21-es világbajnokságán *Vadnai Jonatán* tíz futam alapján három ponttal legyőzte a címvédő spanyol Joel Rodríguez és világbajnok lett.

Ők ketten különharcot vívtak a győzelemért, mert a harmadik helyezett német Nik Aaron Willim már 28 ponttal végzett „Joni” mögött.

Az 1998-ban született Vadnai Jonatán az U19 korosztályban is győzött, így egy hét alatt két világbajnoki címet szöört be. Ezzel már hatszoros korosztályos világbajnok és háromszoros Európa-bajnok.

Augusztus végén Splitben tovább gyarapodott Jonatán éremgyűjteménye. A fiatal, tehetséges vitorlázó ezúttal a Laser Standard Európa-bajnokságon lett ezüstérmes az U21-es korosztályban, az U19-es mezőnyben pedig kontinensbajnok lett. Az U21-es utolsó futamon Vadnai Jonatán kieső helyen (25.) ért célba, így ezúttal nem előzte meg a címvédő spanyol

Joel Rodríguez. Az U19-es korosztályban viszont fölüyesen győzött, így kettővel növelte Európa-bajnoki érmeinek számát. A spliti nyílt Eb-n 29 nemzet 85 versenyzője vett részt.

Vadnai Jonatán két hét alatt a kieli világbajnokságon és a spliti Eb-n négy érmet nyert, két világbajnoki aranyat (U21 és U19), egy Európa-bajnoki aranyat (U19) és egy Európa-bajnoki ezüstöt (U21). A 18 éves Vadnai Jonatán ezzel most hatszoros korosztályos világbajnok és háromszoros Európa-bajnok. Még három évig versenyezhet az U21 korosztályban.

MVSZ

Multifokális lencse **AKCIÓ!**

1 pár multifokális lencse
már **34.980 Ft-tól!**

Balatonfüred, Szent István tér 5. (Önkormányzattal szemben)
Telefon: 87/480-737, 30/846-2672

Az akció 2016. szeptember 1-30-ig, vagy a készlet erejéig érvényes.
További részletek az üzletben.

Az idejében felismert melldaganat gyógyítható!

A Balatonfüreden lakó, 45-65 év közötti hölgyek, akiknek
utolsó mammográfiás vizsgálata óta eltelt 2 év,
névre szóló meghívót kapnak

mammográfiás szűrővizsgálatra.

2016. szeptember 10. - október 04.

A vizsgálat helye:
Csolnoky Ferenc Kórház
8200 Veszprém, Kórház u. 1.
Radiológiai Osztály (földszint)

Kérjük, tegyen eleget meghívásunknak, vegyen részt
Ön is a mammográfiás szűrővizsgálaton!
A szűrővizsgálat térítésmentes.

Információ:
Veszprém Megyei Kormányhivatal
Népegészségügyi Főosztály
Tel.: 06-88-424-866, 424-210

fenstherm NYÍLÁSZÁRÓK

Nyitási akció...

fenstherm Brill
Ajtók-ablakok
azonnal elvihetők,
raktárról!
($U_g = 1,0 \text{ W/m}^2\text{K}$)

fenstherm Future
Ajándék
3 rétegű üveggel,
($U_g = 0,65 \text{ W/m}^2\text{K}$)

Méretre gyártás, rövid határidővel!

redőnyök - szünnyogháló - garázkapuk - párkányok
 Ingyenes helyszíni felmérés. Bontás - beépítés - helyreállítás

Balatonfüred, Kossuth L. u. 20.
(Nyílászáró szaküzlet)
Tel./Fax: 87/782-222, 20/282-8004
www.nyilaszaro-fured.hu

Litkey Zsolt kiállítása

Polgármesteri Hivatal Folyosó Galéria
2016. szeptember 14. - október 10.

Agykontroll tanfolyam Balatonfüreden!

helyszín: Áracsai Népház
Lóczy Lajos u. 62.

időpont: Október 1-2., 8-9.
oktató: Baglyas György

információ, jegyelővétel:
Kő papír olló Írószobabolt, Ady Endre u.18. H-P:
8-17, Sz:9-12 Tel.: 87/789-103

agykontroll

www.agykontroll.hu | facebook.com/agykontroll

Vissza az iskolába

1+1

Minőségi gyermek
SZEMÜVEG + AJÁNDÉK*

25.990 Ft helyett
15.990 Ft-tól!
GYERMEK KERET - STRABIÓ LENCSE

*Ha most rendel gyermekének új szemüveget
egy pár tartalék szemüveglencsét adunk ajándékba!

FOL
FÜRED OPTIKA & LÁTÁSSZAKSZ

Az akció 2016. szeptember 1-30-ig,
vagy a készlet erejéig érvényes,
az üzemeltetői engedély
száma alapján.
További részletek az üzletben.

Balatonfüred, Szent István tér 5. (Önkormányzattal szemben)
Telefon: 87/480-737, 30/846-2672